

HÍRADÓ

XVII. ÉVFOLYAM, 41. SZÁM

ARA: 1,50 FORINT

1973. OKTÓBER 13.

Kádár Jánosnak, az MSZMP KB első titkárának finnországi látogatása

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára és felesége dr. Urho Kaleva Kekkonnennak, a Finn Köztársaság elnökének és feleségének meghívására baráti látogatást tett Finnországban.

Kádár János és felesége megtekintette a finn főváros, Helsinki nevezetességeit, el látogatott Hämeenlinna és Riihimäki városokba, valamint a riihimäki üveggyárba. Az MSZMP Központi Bizottságának első titkára találkozott a finn parlament és a kormány vezetőivel, a politikai és társadalmi élet más képviselőivel.

Kádár János és dr. Urho Kaleva Kekkonnennak beható eszmecserét folytatott a két ország közötti kapcsolatokról és a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről. Nagy megelégedéssel állapították meg, hogy a Magyar Népköztársaság és a Finn Köztársaság kapcsolatai az élet minden területén eredményesen fejlődnek. Kifejezték szilárd elhatározásukat, hogy mindkét ország minden lehetséges módon az együttműködés és a barátság elmélyítésén fáradozik a magyar és a finn nép, valamint a nemzetközi béke javára.

Megállapították, hogy a két ország képviselőinek személyes találkozásai fontos szerepet töltenek be a Magyar Népköztársaság és a Finn Köztársaság sokoldalú kapcsolatainak szélesítésében. Nagyráértékelték és a jövőben is szélesíteni öhajítják a két nép hagyományain és történelmi rokonságán alapuló és a jelen közös érdekeinek megfelelő politikai, kulturális és társadalmi kapcsolatokat, ezeken belül a Finn–Magyar Társaság tevékenységét.

Megállapították, hogy a sokoldalú magyar–finn kapcsolatokon belül számos lehetőség vár még kiaknázásra a gazdasági együttműködés kölcsönösen előnyös továbbfejlesztéséhez. Elhatározták, hogy ennek érdekében fokozott erőfeszítéseket tesznek.

Az MSZMP KB első titkára és a Finn Köztársaság elnöke üdvözölte a világban és különösen az európai térségben végbenemő enyhülési folyamatot. Fontosnak tartják, hogy valamennyi ország együttes erőfeszítésével ez a folyamat tartóssá váljék. Üdvözölték az európai biztonsági és együttműködési értekezlet megkezdését. Az értekezlet már lezajlott első szakaszát eredményesnek ítélték. Egyetértettek abban, hogy további, következetes erőfeszítések szükségesek az érintett országok részéről a biztonsági és együttműködési értekezlet második és harmadik szakaszának sikeres befejezéséhez, a lehető legrövidebb időn belül.

Kádár János nagy elismeréssel szölt Finnország békeszerető, aktív semlegességi politikájáról, s arról az igen értékes közreműködésről, amelyet a Finn Köztársaság kormánya és személy szerint Kekkonnennak elnök a biztonsági és együttműködési értekezlet előkészítése érdekében és első szakaszának lebonyolítása során kifejtett.

A két fél szükségesnek tartja az ENSZ alapokmányában foglalt elvek maradéktalan érvényesítését és a világszervezet tevékenységének támogatását a nemzetközi problémák igazságos rendezésében.

A nemzetközi helyzetről folytatott eszmecsere során az MSZMP KB első titkára és a Finn Köztársaság elnöke aláírta, hogy mindkét ország külpolitikájának alapja a béke megszilárdítása, az országok közötti békés együttműködés biztosítása. Tudatában vannak, hogy a világ különböző részein léteznek még feszültségi gócek és rendezésre váró kérdések, s új feszültségek is támadnak. Ennek példája Chile, ahol erőszakkal megdöntötték a törvényes kormányt, fegyvert emeltek az ország alkotmányos rendjére és alkotmányos úton megválasztott elnökére.

A két fél kifejezte a Magyar Népköztársaság és a Finn Köztársaság eltökélt szándékát, hogy továbbra is erőfeszítéseket tesznek a nemzetközi élet pozitív fejlődésének elősegítésére, a béke és a biztonság útjának egyengetésére. Kádár János őszinte köszönetet mondott a Finn Köztársaság elnökének a látogatás során mindenütt tapasztalt meleg, baráti fogadtatásért, és kifejezte reményét, hogy hamarosan sor kerül Kekkonnennak elnök és felesége magyarországi látogatására.

Kádár János őszinte köszönetet mondott a Finn Köztársaság elnökének a látogatás során mindenütt tapasztalt meleg, baráti fogadtatásért, és kifejezte reményét, hogy hamarosan sor kerül Kekkonnennak elnök és felesége magyarországi látogatására.

— Először is szeretném elmondani, nagyon örülök annak, hogy Kádár János, a magyar párt Központi Bizottságának első titkára Finnországba látogatott. Az a benyomásom, hogy itt-tartózkodása idején nagyon jó személyes kapcsolat alakult ki közöttünk, s meggyőződésem szerint országaink szempontjából is nagyon gyümölcsöző volt a néhány nap. Remélem, hogy ez a találkozó sok tekintetben elősegíti az országaink közötti kapcsolatokat fejlődését. Megbeszéléseink azt mutatták, hogy voltaképpen semmilyen lényeges kérdésben nincs nézeteltérés közöttünk. Bizonyos vonatkozásokban — például a kereskedelmet illetően

és alkotmányos úton megválasztott elnökére.

A két fél kifejezte a Magyar Népköztársaság és a Finn Köztársaság eltökélt szándékát, hogy továbbra is erőfeszítéseket tesznek a nemzetközi élet pozitív fejlődésének elősegítésére, a béke és a biztonság útjának egyengetésére. Kádár János őszinte köszönetet mondott a Finn Köztársaság elnökének a látogatás során mindenütt tapasztalt meleg, baráti fogadtatásért, és kifejezte reményét, hogy hamarosan sor kerül Kekkonnennak elnök és felesége magyarországi látogatására.

— Először is szeretném elmondani, nagyon örülök annak, hogy Kádár János, a magyar párt Központi Bizottságának első titkára Finnországba látogatott. Az a benyomásom, hogy itt-tartózkodása idején nagyon jó személyes kapcsolat alakult ki közöttünk, s meggyőződésem szerint országaink szempontjából is nagyon gyümölcsöző volt a néhány nap. Remélem, hogy ez a találkozó sok tekintetben elősegíti az országaink közötti kapcsolatokat fejlődését. Megbeszéléseink azt mutatták, hogy voltaképpen semmilyen lényeges kérdésben nincs nézeteltérés közöttünk. Bizonyos vonatkozásokban — például a kereskedelmet illetően

— Először is szeretném elmondani, nagyon örülök annak, hogy Kádár János, a magyar párt Központi Bizottságának első titkára Finnországba látogatott. Az a benyomásom, hogy itt-tartózkodása idején nagyon jó személyes kapcsolat alakult ki közöttünk, s meggyőződésem szerint országaink szempontjából is nagyon gyümölcsöző volt a néhány nap. Remélem, hogy ez a találkozó sok tekintetben elősegíti az országaink közötti kapcsolatokat fejlődését. Megbeszéléseink azt mutatták, hogy voltaképpen semmilyen lényeges kérdésben nincs nézeteltérés közöttünk. Bizonyos vonatkozásokban — például a kereskedelmet illetően

— Először is szeretném elmondani, nagyon örülök annak, hogy Kádár János, a magyar párt Központi Bizottságának első titkára Finnországba látogatott. Az a benyomásom, hogy itt-tartózkodása idején nagyon jó személyes kapcsolat alakult ki közöttünk, s meggyőződésem szerint országaink szempontjából is nagyon gyümölcsöző volt a néhány nap. Remélem, hogy ez a találkozó sok tekintetben elősegíti az országaink közötti kapcsolatokat fejlődését. Megbeszéléseink azt mutatták, hogy voltaképpen semmilyen lényeges kérdésben nincs nézeteltérés közöttünk. Bizonyos vonatkozásokban — például a kereskedelmet illetően

tudunk majd működni finn és magyar részről egyaránt, hogy növekedjen a kereskedelmi forgalmunk.

Hogyan értékeli az európai biztonsági értekezlet jelenlegi szakaszát, s milyen várakozással tekint a harmadik szakasz elé?

— Először is azt szeretném ismételten hangsúlyozni: nagyon hálásak vagyunk Magyarországnak, hogy jó egyetértésben tudunk munkálkodni azért, hogy a tárgyalások első szakasza Helsinkiben lebonyolódhassék. Most természetesen mindketten azt kísérjük a legnagyobb figyelemmel, hogyan alakul az európai biztonsági és együttműködési konferencia második szakasza. Véleményem szerint a tárgyalások folyamata már olyannyira előrehaladt, hogy azt megszakitani nem lehet. Meggyőződésem: a nehézségek, amelyek a második szakaszban Genfben jelentkeznek, egészen bizonyosan áthidalhatók. A kérdés csupán az, hogy meddig tart majd ez a második szakasz. Lehetséges, hogy a felmerült kérdések tisztázása nem fog olyan gyorsan menni, mint ahogy szeretnénk. Tény azonban, hogy nem a gyorsaság a fő, hanem az, hogy ténylegesen előbbre tudjunk jutni. Jómagam úgy vélem, hogy joggal bízhatunk a fejlődésben. Természetesen felvetődhet, hogy talán azért vagyunk ilyen bizakodók, mert azt tervezik, hogy a tárgyalások harmadik szakaszára Helsinkiben kerül sor. Nos, nemcsak ezért. Erős a meggyőződésem, hogy a vitás kérdésekre — a jóakaratók erői segítségével — egészen bizonyosan megtalálják a pozitív választ — fejezte be nyilatkozatát dr. Urho Kekkonnennak.

Ülésezett az országgyűlés

Október 4-én tanácskozott az országgyűlés. Az ülésen részt vett Losonczy Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Kádár János, az MSZMP KB első titkára, Fock Jenő, a Minisztertanács elnöke, Aczél György, Apró Antal, Fehér Lajos, Gáspár Sándor, Kállai Gyula, Németh Károly és Nyers Rezső, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, valamint a Központi Bizottság titkárai és a kormány tagjai. A diplomáciai páhalyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője.

Az ülészakot Apró Antal, az országgyűlés elnöke nyitotta meg. Kegyelettel emlékezett meg a legutóbbi ülésről, hogy a legutóbbi ülés óta elhunyt Ilku Pál művelődésiügyi miniszteréről, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom régi harcosáról. Z. Papp Sándor, Veszprém megyei képviselő, dr. Beresztóczy Miklós c. prépost, az országgyűlés alelnökéről és Vályi Péterrel, a Minisztertanács elnökhelyetteséről.

Az országgyűlés jegyzőkönyvben öröközte meg Ilku Pál, Z. Papp Sándor, Beresztóczy Miklós és Vályi Péter emléktét; a képviselők néma felállással adóztak emléküknél.

Apró Antal ezután bejelentette, hogy az Elnöki Tanács az országgyűlés legutóbbi ülésénél az alkotmány törvényerejű rendeleteiről a jelentést — az alkotmány ren-

delkezésének megfelelően — az országgyűlésnek bemutatta. A jelentést a képviselők kézhez kapták.

Dr. Pesta László, az országgyűlés jegyzője ismertette az országgyűlés ülészakára interpellációt benyújtott képviselők nevét és az interpellációk tárgyát.

Ezt követően az országgyűlés elfogadta az ülészak tárgysorozatot:

1. A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának beszámolója.

Erősödtek és szilárdabbak lettek a szocialista viszonyok

Csaterki Lajos bevezetőben rámutatott, hogy az Elnöki Tanács tevékenységét az új választása óta eltelt több mint két esztendőben az országgyűlés által ráruházott felelősség tudatában végezte. — Társadalmi fejlődésünk olyan szakaszába érkezünk — mondta a továbbiakban —, hogy lehetőségünk van életünk alapvető viszonyait hosszabb időre szilárdan szabályozni. Az alkotmány módosítás önmaga is erősíti ezt a tendenciát, jó alapot szolgál a társadalmi és állampolgári viszonyok átfogóbb, általánosabb szabályozásához. Etelelépése óta az országgyűlés törvényalkotó munkája szélesedett — s a korábbi beszámolási időszakhoz viszonyítva — évről évre csökken az Elnöki Tanács által alkotott,

2. A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa tagjainak és államtitkároknak jogállásáról és felelősségéről szóló törvényjavaslat.

3. A Magyar Népköztársaság minisztériumainak felsorolásáról szóló törvényjavaslat.

4. A statisztikáról szóló törvényjavaslat.

5. Interpellációk.

Ezután napirend szerint Csaterki Lajos, az Elnöki Tanács titkára emelkedett szólásra.

az állampolgárok alapvető jogait és kötelezéseit érintő törvényerejű rendeletek száma. A helyzettel azonban nem lehetünk elégedettek. Igazat kell adnunk azoknak a kritikai megjegyzéseknek, amelyek változatlanul sokallják a rendeleteket, a végrehajtási utasításokat; a helyi végrehajtó szervek maguk is panaszkodnak, hogy gyakran nem tudnak eligazodni a rendeletek sokaságában. A szocialista viszonyok szilárdsága, alkotmányos rendünk fejlettsége lehetővé teszi, hogy fokozottabban törekedjünk a hosszabb időre szóló szabályozásra.

Ezután hangsúlyozta: az alkotmány és rendelkezéseinek betartása minden állami és társadalmi szerv feladata. Az

(Folytatás a 8. oldalon.)

Az NDK megalakulásának 24. évfordulóján

Az NDK népe október 7-én ünnepelte a német munkás-paraszt állam kiállításának 24. évfordulóját. Az ország határain túl is ható, nagy jelentőségű esemény felidézésére olyan időszakban került sor, amikor a szocialista német állam újabb jelentős sikert ért el: tagja lett az Egyesült Nemzetek Szervezetének.

A történelmi feladatot a második világháború pusztításait követő rendkívül nehéz időszakban, a társadalmi változások megkezdésével egyidejűleg kellett megoldani. A német nép legjobbjai, kommunisták és szociáldemokraták fogtak össze, hogy visszaadják a reményvesztett embermilióknak hitét, hogy új életet teremtsenek a romokon. Az NDK szorgos népe a Szovjetunió és a többi testvéri szocialista ország segítségével, szinte a semmiből teremtetten élénjáró ipart, korszerű nagyüzemi mezőgazdaságot. Az ország ma többet termel, mint az egykori Németország 1937-ben.

Az eredmények s az NDK alkotmányában is rögzített

békeszerető külpolitika gyakorlata tekintélyt szerzett a szocialista német államnak a világ minden részén. Jelentős szerepet játszott ebben az is, hogy az NDK mindenkor támogatta a függetlenségükért küzdő népek harcát, szembeszállt az imperializmus agresszív törekvéseivel, s egyúttal minden lehetőséget megragadott, hogy elősegítse a nemzetközi enyhülést, a békés egymás mellett élés politikájának érvényesülését. Ez vezérelte akkor is, amikor rendezte kapcsolatait nyugati szomszédjával, a Német Szövetségi Köztársasággal, valamint Nyugat-Berlinnel.

Az ország elszigetelésére irányuló törekvések kudarcot vallottak, s most már 95 állam tart fenn diplomáciai kapcsolatot az NDK-val. A nemzetközi sikerek fokmérőjének tekinthető az is, hogy a Német Demokratikus Köztársaság elnyerte az öt megillető helyet az ENSZ-ben. Képviselői a nemzetközi enyhülés valóra váltásáért fáradoznak a világszervezetben is.

Koszigin Jugoszláviában

A jugoszláv fővárosban közös közleményt adtak ki Alekszej Koszigin szovjet miniszterelnök Jugoszláviában tett hivatalos baráti látogatásáról. A szovjet kormányfő Joszip Broz Tito köztársasági elnökkel és Dzsomal Bijedics kormányfővel folytatott megbeszéléseket a nemzetközi helyzetéről, valamint a két ország együttműködése fejlesztésének lehetőségeiről.

A két kormányfő megállapította, hogy a szovjet–jugoszláv együttműködés minden területén igen eredményesen fejlődik. A tárgyaló felek megállapították azt is, hogy az SZKP és a JKSZ együttműködése rendkívül eredményes, és állandóan bővül.

A felek nagy figyelmet szenteltek a két ország közötti gazdasági együttműködésnek és megelégedéssel állapították meg, hogy az folyamatosan és dinamikus fejlődik. Megállapították, hogy a gazdasági együttműködés jelenlegi szín-

vonala reális, és biztos alapot ad a további sokoldalú fejlesztésre. Kijelentették, hogy a gépkocsiiparban, az elektronikában, a gépgyártásban és egyéb iparágakban a termelési kooperáció fejlesztéséért további erőfeszítéseket kell tenni. Szorosabbá kell tenni az együttműködést a könnyűiparban, a fémkohászatban, a mezőgazdaságban, a közlekedésben és az idegenforgalomban.

A közlemény szerint a Szovjetunió és Jugoszlávia készségét fejezte ki, hogy előmozdítja az európai biztonsági és együttműködési értekezlet sikerét.

A Szovjetunió és Jugoszlávia sürgette a Chilében kibombant terror haladéktalan megszüntetését, és szolidaritásáról biztosított Chile népét.

Végül a közlemény kiemeli: a Szovjetunió és Jugoszlávia elhatározta, hogy fejleszti a hosszú lejáratú együttműködést.

Félbeszakadt a két dél-vietnami kormány megbízottainak párizsi ülése

Saigon ürügyet keres a tárgyalások megszakítására

A Párizs melletti Celle-Saint Cloudban újabb ülést tartottak a DIFK és a saigoni kormány képviselői. A tárgyalássorozat március óta tart. Feladata, hogy a vietnami fegyverszüneti egyezmény értelmében létrehozzák a nemzetközi megbékélés és együttműködés tanácsát, kifizék az új választásokat és rendezzék Dél-Vietnam politikai jövőjét.

A saigoni hatóságok magatartása azonban — lehetetlen tették a helyszínen a katonai vegyes bizottság munkáját, nem bocsátják szabadon a politikai foglyokat, nem hajlandók helyreállítani a polgári szabadságjogokat — mindeddig megakadályozta a két kormány képviselőinek érdemi munkáját. Ez az oka, hogy bár a fegyverszüneti egyezmény Dél-Vietnam két kormányának megállapodására háromhónapos határidőt szabott és ez már régen lejárt, mindeddig semmilyen lényeges haladás nem történt.

A legutóbbi hetekben súlyosbította a helyzetet, hogy a saigoni hadsereg mind több nehézfegyver, vegyifegyver és egyre nagyobb csapategységek bevetésével erősen fokozta támadásait a DIFK ellenőrzése alatt álló területek ellen.

Az ülésen Nguyen Van Hieu államminiszter, a DIFK-küldöttség vezetője tények egész sorával bizonyította, hogy a saigoni kormány mind durvábban és sürűbben szegi meg a fegyverszüneti egyezményt, és mindezek ellen kormánya nevében erélyes intézkedést jelentett be.

Nguyen Luu Vien miniszter-

elnök-helyettes, a saigoni delegáció vezetője „válaszul” — ahelyett, hogy akár csak enyhíteni próbálta volna kormánya felelősségének súlyosságát — azzal rágalmazta a DIFK-küldöttségét, hogy „szabotálja a tárgyalásokat és ezért viselnie kell a felelősséget”.

A DIFK-küldöttség tiltakosul kivonult az ülésről: szölvője kijelentette, hogy a delegáció a tanácskozássorozatot folytatni akarja. A jelek szerint azonban a saigoni küldöttség ürügyet keres a tárgyalás megszakítására. A félbeszakadt ülés után a felek nem állapodtak meg a következő ülés időpontjában.

Izraeli provokációk és hadmozdulatok

Három izraeli vadászgép behatolt Libanon légterébe, és alacsonyán szállva, felderítő repülést végzett az ország déli körzetét felett. Csütörtökre virradóan több izraeli helikopter sértette meg Libanon légterét.

Változatlanul olyan hírek érkeznek, hogy izraeli-libanoni határ, illetve az izraeli-szíriai fegyverszüneti vonal mentén izraeli csapatokat vonnak össze. Az Al-Liva című libanoni újság közölte, hogy Tel Aviv az utóbbi napokban légideszant-alakulatokkal megsértített páncélos egységeket vont össze a határ menti körzetekben. Az izraeliek két páncélosdandárt, illetve neheztüzerégi úteget irányítottak az általuk megszállt szíriai Golan-fennsík térségébe.

A katonai junta letartóztatta Luis Corvalant, a Chilei Kommunista Párt főtitkárát

A chilei katonai junta nyilatkozatban jelentette be, hogy a fegyveres erők letartóztatták Luis Corvalant, a Chilei Kommunista Párt főtitkárát, és átadták a bíróságnak — jelenleg egybehangzóan a nyugati hírigényekkel. Részleteket nem tettek közzé.

A junta félmillió escudo vérdíjat tűzött ki a zennét baloldali politikai személyiségekre, köztük Corvalan fejére. A junta listáján van még többek között Carlos Altamirano, a Chilei Szocialista Párt főtitkára, Oscar Guillermo Garretón, az Egységes Népi Akciómozgalom főtitkára, Luis Valente Rossi kommunista szenátor, Orlando Millas, a kommunista párt politikai bizottságának tagja, volt államminiszter és Luis Figueroa, a Chilei Dolgozók Egységes Központjának (CUT) elnöke.

Santiagoból érkezett feljelentések szerint újabb ezer személyt tartóztattak le a chilei fővárosban működő latin-amerikai követségeken. A junta minden kiutazási engedélyt külön vizsgálgat meg, mert aki körözési listán szerepel, nem hagyhatja el az országot.

Újabb kivégzések is voltak. Hírek szerint két embert azért ítélt halálra a rögtönítélő bíróság, mert a razzizmus alkalmával ellenállást tanúsítottak a

járőrökkel szemben. Vina del Marban, Santiagótól 150 kilométerre nyugatra, összetűzés volt a haditengerészet egységei és a lakosság között.

Már csak egy polgári tagja van a junta kormányának, miután José Navarro oktatásiügyi miniszter kivált a kabinéból, és helyére Hugo Castro Jimenez tengeragyot nevezték ki.

Hortensia Allende, a meggyilkolt chilei elnök özvegye Mexikóvárosban interjút adott a Stern nyugatnémet magazin tudósítójának. Allende asszony többek között elmondta, hogy a CIA, az ITT konszern, az amerikai réztársaságok és az amerikai külügyminisztérium közvetlenül is részt vett a Népi Egység Elleni aknamunkában, és felelős a chilei demokrácia vérbefojtásáért. Az Egyesült Államokban chilei bankjegyeket hamisítottak, és Chileben forgalomba hozták. „Országunkat a szó szoros értelmében elárastották velük, hogy meggyorsítsák az inflációt” — mondta. Vigorena, volt mexikóvárosi nagykövet arról számolt be a Stern munkatársának, hogy a CIA ügynökei a már Vietnámban kipróbált vegyszerekkel elpusztították a chilei mezőgazdaság egy részét; az ezt bizonyító dokumentumokat hamarosan nyilvánosságra hozzák.

Társadalmi szervezetek, pártok és kormányok Luis Corvalan életének megmentéséért

A Chiléből érkező hírek, a a junta ellentmondó nyilatkozatai és a szemtanúk beszámolója szörnyű képet festenek a fasizista katonai junta vérengzéséről. Baljós jelek fedezhetők fel a Chilei Kommunista Párt főtitkárának sorsával kapcsolatos hivatalos santiago-i nyilatkozatokban is. A hírügynökségek ugyanakkor szemtanúk beszámolóira hivatkozva újabb juntaellenes fegyveres akciókról adnak hírt.

A TASZSZ és az AFP Chiléből érkező venezuelai állampolgárokot nyert értesülése szerint a hazafiak fegyveres akciókat hajtanak végre a junta által elfoglalt vállalatok ellen, több helyen szabotálják a termelést, és a közlekedést. A Reuter angol hírigények santiago-i tudósítója jelentette, hogy szeptember 12-én a meggyilkolt Allende elnök egykori magánrezidenciája közelében húszperces tűzharca került sor a junta katonái és az ellenállók között. Az egyik vidéki városban fegyveres ellenállók támadtak a katonai járőrökre.

Folytatódik nemcsak a chilei hazafiak, de a haladó érzelű külföldiek üldözése is. Csütörtökön például Concepcion városában letartóztatták John Plattot, Nagy-Britannia Kommunista Pártja egyik megalapítójának fiát. Rajta kívül mintegy száz külföldi állampolgárt tartanak fogva a junta börtöneiben.

A Vietnami Dolgozók Pártja nyilatkozatban ítélte el a jun-

tát. Követelte a gyilkosságok megszüntetését és az összes politikai fogoly haladéktalan szabadon bocsátását.

Az ország lakosságának a nyomására, a belga és a francia kormány is tiltakozott a junta kegyetlenkedéseivel, belga, illetve francia állampolgárok jogaitól fogva tartása miatt. Mindkét kormány „az emberéletek megkímélésére” szólította fel a juntát.

Erősödik a Luis Corvalan megmentésére indított nemzetközi mozgalom. Az angol Munkáspárt vezetői a párt blackpooli kongresszusáról Heath miniszterelnökhöz fordultak, az Osztrák Kommunista Párt Központi Bizottsága pedig Kreisky kancellárt hívta fel, hogy lépjen fel Corvalan megmentése érdekében. A kancellár ilyen értelmű táviratot küldött a juntának. A nyugatnémet kormány santiago-i nagykövetsége útján intervenni a Chilei KP vezetője érdekében.

A junta szóvivőjének nyilatkozata szerint, a Chilei KP főtitkára katonai bíróság előtt áll. A bíróság ítélete ellen nem lehet fellebbezni — hangsúlyozta a szóvivő. E baljós nyilatkozat még inkább sürgeti a különböző társadalmi szervezetek, pártok és kormányok együttes akcióit. A Chilei Kommunista Párt főtitkára és a többi fogva tartott hazafi életének megmentésére a hét végén újabb nagyszabású akcióra készülnek egész Európában.

Az amerikai szakszervezeti vezetők bírálják Nixon gazdaságpolitikáját

A három legnagyobb amerikai autógyártó cégnél — a General Motorsnál, a Chryslernél és a Fordnál — nem sokára lejárnak a kollektív szerződések. A határidő közeledtével mind feszültebb a hangulat a munkások között, mert a tőkés cégek nem akarják teljesíteni a dolgozók követeléseit. Mivel a cégek a kormány „szabályozott bérpolitikájára” hivatkoznak, az amerikai szakszervezeti vezetők a munka napja alkalmából éles szavakkal ítélték el Nixon elnök gazdaságpolitikáját.

Meany, az AFL-CIO elnöke „veszélyesen kieszenlyovozatlannak és rosszznak” nevezte Nixon gazdaságpolitikáját, amely „csak a nagytőkének és a bankoknak kedvez”. Meany

szerint 1973 első felében az infláció nyolc százalékkal csökkentette az amerikai fogyasztók vásárlóerejét, ugyanakkor az év első negyedében a nagyvállalatok tiszta profitja 28 százalékkal, a második negyedében 36 százalékkal növekedett az előző évihez képest.

A heves bírálat ellenére Meany igyekezett lebeszélni a munkásokat a sztrájkokról, mondván: az túl drága a szakszervezeteknek és a munkásoknak is.

Woodcock, az Autóipari Munkások Szakszervezetének elnöke viszont kijelentette, ha a Chrysler-gyár nem teljesíti a munkások követeléseit, akkor a szakszervezet sztrájkot indít.

A Népi Kamara ülése

Willi Stoph lett az NDK államtanácsának elnöke

Horst Sindermann a miniszterelnök

Ülést tartott a Német Demokratikus Köztársaság Népi Kamarája, amely Willi Stophot, a minisztertanács eddigi elnökét az államtanács elnökévé, Horst Sindermannat, a minisztertanács elnökének eddigi első helyettesét pedig miniszterelnökké választotta. A Népi Kamara frakcióinak ülései után Gerald Götting, a Népi Kamara elnöke felolvasta Erich Honecker levelét, amelyben közölte, hogy az NSZEP KB ülésén Willi Stophot javasolta az államtanács elnökének tisztségére. A nagy tapsal fogadott indítványt a képviselők egyhangúlag jóváhagyták. Az államtanács új elnöke fogadta a gratulációkat, majd letette az esküt. Rövid beszédeben megköszönte a bizalmat, és egyben köszönetet mondott mindazoknak, akik hosszú miniszterelnöki működése során támogatták munkáját.

A Népi Kamara ezután Bernhard Quandt, a Schwerin megyei pártbizottság első titkárát az államtanács tagjává választotta, majd sor került a minisztertanács elnökének megválasztására. Ugyancsak az NSZEP KB javaslata alapján,

Horst Sindermann, az NDK minisztertanácsának egyhangúlag megválasztott új elnöke nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy a kormányt törekvéseiben ezután is az eddigi, az NSZEP VIII. kongresszusán meghatározott célok és alapelvek vezérik; az NDK népének javáért, a nemzetközi porondon pedig a béke erősítéséért munkálkodik. Sor került a kormány kiegészítésére is. A Népi Kamara a miniszterelnök első helyettesévé választotta Günther Mittagot, az NSZEP Politikai Bizottságának tagját. Alfred Neumann továbbra is megtartja a miniszterelnök első helyettesének tisztét.

A Népi Kamara megemlékezett Walter Ulbrichtól, és a legutóbbi ülés óta elhunyt más tagjairól. A kegyelet jeléül ugyancsak állva hallgatták a képviselők Gerald Götting elnök szavait, amikor a chilei ellenforradalmi terror áldozatául esett Salvador Allendét, a junta fogságában elhunyt Pablo Nerudát és más, a szocializmus, a haladás, a béke ügyéért életüket áldozott hazafiak emlékét idézte.

ENSZ-közgyűlés

Felszólalások a nemzetközi enyhülésről, a Közel-Keletről, a portugál gyarmatosításról Átmenetileg felfüggesztették az általános politikai vitát

Az ENSZ-közgyűlés 28. ülészakánál általános politikai vitájában a többi között felszólalt Afganisztán, Ausztrália, Portugália, Izrael és Mexikó képviselője.

Abdul Rahman Pazhwak, Afganisztán ENSZ-nagykövete kijelentette: több más küldöthöz hasonlóan üdvözlő a Szovjetuniókat azt a javaslatát, hogy a Biztonsági Tanács állandó tagjai tíz százalékkal csökkentsék katonai költségvetésüket és a megtakarított összegeket egy részét a fejlődő országok megsegítésére fordítsák.

Az enyhülési folyamat mellett szállt síkra Donald Willesee, ausztrál küldött. Kiemelte az európai biztonsági és együttműködési értekezlet, valamint a stratégiai támadóegységek korlátozásáról folyó szovjet-amerikai tárgyalások nagy jelentőségét. Ausztrália — hangsúlyozta — maradéktalanul támogatja a világszervezetnek azokat az erőfeszítéseit, amelyek az általános és teljes leszerelés megvalósítására irányulnak.

Általános felháborodást keltett a portugál külügyminiszter felszólalása, aki menteni próbálta a portugál gyarmatosított afrikai bűntetteit. Portugália véres gyarmati politikája elleni tiltakozásul az afrikai küldöttek zöme elhagyta a közgyűlési termet, s a szolidaritás jeleként csatlakozott hozzájuk a Szovjetunió és több más ország delegációja is.

Abba Eban izraeli külügyminiszter beszédében demagóg módon próbálta igazolni Tel Avivnak a szomszédos arab országok ellen irányuló, agresszív terjeszkedő politikáját. Szavaiból kitűnt, hogy Izrael uralkodó köréi nem hajlandók végrehajtani az ENSZ határozatait, köztük a BT 1967. november 22-i határozatát sem, amely az agresszor csapatainak feltétel nélküli és maradéktalan kivonását követeli a törvénytelenül megszállt arab területekről. Az izraeli külügyminiszter felszólalása hemzsegett a Szovjetunió és békeszerető politikáját durván rágalmazó kirohanásoktól.

Emilio Rabasa mexikói külügyminiszter felszólította a küldötteket, adózzanak tisztelt Salvador Allende, Latin-Amerika kiemelkedő politikai és állami személyisége, emlékének. — Aggasztónak

tartjuk a chilei politikai letartóztatottak sorsát és szükségesnek véljük, hogy a közgyűlés jelenlegi ülészakája megkülönböztett figyelemmel kísérje a chilei eseményeket — mondotta.

Az ENSZ-közgyűlés 28. ülészakája az afrikai államok kérésére átmenetileg felfüggesztette általános politikai vitáját. Egyidejűleg felkérte a mandátumvizsgáló bizottságot, hogy vizsgálja meg a dél-afrikai fajüldöző rezsim küldöttségének megbízólevelét, s döntson arról, hogy e rezsim delegációjának van-e joga képviselni Dél-Afrika lakosságát. (Az afrikai államok álláspontja az, hogy a dél-afrikai kormányzat nem beszélhet a lakosság nevében, nem tekinthető a Dél-Afrikában élő 16 millió néger érdekei törvényes képviselőjének.)

Az ENSZ-közgyűlés mandátumvizsgáló bizottsága rendkívüli ülésén 5 szavazattal 4 ellenében elvetette az afrikai államok indítványát. A bizottság döntéséről jelentést terjeszt a 135 tagállam képviselőit tömörítő közgyűlés elé.

Péter János külügyminiszter találkozott El-Zajjat egyiptomi külügyminiszterrel. Megbeszélést folytatott vele a két ország közötti kapcsolatokról, a közel-keleti helyzet időszerű kérdéseiről, és az ENSZ-közgyűlés problémáiról. Az eszmecsere jelen volt Holai Imre külügyminiszter-helyettes és Szarka Károly nagykövet, hazánk állandó ENSZ-képviselője.

Nixon-Gromiko tanácskozás a Fehér Házban

Nixon elnök a Fehér Házban kétórás tanácskozást folytatott Gromikóval, a Szovjetunió külügyminiszterével.

A tanácskozáson részt vett Kissinger amerikai külügyminiszter és Dobrynin, a Szovjetunió washingtoni nagykövete.

A tanácskozás után a Fehér Ház szóvivője közölte, hogy a tárgyaló felek nagy vonalakban áttekintették a két ország kapcsolatait, a két felet érdekelt legfontosabb nemzetközi problémákat. Mélyrehatóan foglalkoztak az európai biztonsági értekezlettel, a bécsi csapatsökkentési, vala-

Tiltakozás a chilei katonai terror ellen

A Magyar Népköztársaság országgyűlésének nyilatkozata

A Magyar Népköztársaság országgyűlése a magyar nép nevében tiltakozó szavát emeli fel a dühöngő chilei ellenforradalom véres terrorja ellen.

Az imperialista körökkel, a nemzeti monopóliumokkal szorosan összefonódott jobboldali katonai junta tragédiába taszította az országot, ellenforradalmi lázadásával rászedve a fehértorrot. A néppellenes katonai junta felrúgta az alkotmányos rendet, megsemmisítette a demokratikus szabadságjogokat, erőszakosan megdöntötte a törvényesen megválasztott kormányt, önkényesen feloszlatta a parlamentet és a szenátust.

Ma a junta írtó hadjáratának áldozatai azok a chilei hazafiak, munkások és parasztok, törvényesen megválasztott szenátorok, képviselők, helyhatósági tanácsstagok, továbbá kormányfőiről, akik népük nemzeti érdekeiért, a nép felemelkedésén munkálkodva, következetesen tiszteletben tartották az alkotmányos előírásokat, szabadságjogokat. A kegyetlen leszámolás első áldozata Salvador Allende elnök, a chilei nép nagy fia, szabadsághőse. Az ellenforradalom sok tízezer hazafinak, haladó és demokratikus érzelmű chilei dolgo-

zónak, a nép legjobbjainak életét veszélyezteti. Halálos veszélyben van Luis Corvalan szenátor.

Chileben ma egyetlen igaz hazafi, demokratikus, haladó ember élete sincs biztonságban!

A Magyar Népköztársaság országgyűlése szolidaritását fejezi ki a chilei néppel. Együtt a világon mind szélesebb méreteket öltő mozgalommal, felháborodottan tiltakozik az alkotmányos jogok lábbal tiprása, a junta fékevesztett terrorja, a chilei hazafiak legjobbjainak kegyetlen meggyilkolása, bebörtönzése és meggyilkolása ellen. Követeli az elemi emberi szabadságjogok tiszteletben tartását, az ellenforradalmi terror megszüntetését, Luis Corvalan szenátor és minden bebörtönzött és üldözött chilei hazafi életének és szabadságának biztosítását.

Tudjuk és hisszük, hogy az ellenforradalom csak időlegesen állíthatja meg a fejlődést; a történelem menetét nem fordíthatja vissza. A forradalmi harcokban megedezett chilei dolgozók küzdelmé, melyet a világ minden haladó embere támogat, meghozza Chile népének is a szabadságot, a törvényességet, megteremtí a társadalmi haladás szabad feltételeit.

A Kínai KP új szervezeti szabályzata újabb „kulturális forradalmat” szorgalmaz

A Kínai Kommunista Párt központi bizottsága a szervezeti szabályzatát a párt intézményes feladatait rögzíti, hogy a jövőben még sok olyan „forradalmat” kell végrehajtani, mint amilyen az utóbbi években a „nagy proletár kulturális forradalom” volt.

Az új szabályzatból törölték a kongresszuson megválasztott Lin Piaóra vonatkozó részt (amely szerint ő lett volna Mao utódja), de törölték minden utalást Mao Ce-tung személyes érdemeire is, törölve azt a ténnyt, hogy a KKP elnökének szélsőséges személyi kultusza csökkent.

Míg a IX. kongresszuson elfogadott szervezeti szabályzat szerint a Központi Bizottság csak egy alelnöke volt, az új szabályzat „alelnökökről” beszél, de nem határozta meg számukat.

Nem határozza meg a tervezet a központi bizottság, a politikai bizottság és az állandó bizottság létszámát sem, s a többi vezető szervekről semmit sem mond. Így például nem lehet tudni, milyen szervezeti formájú oldják meg azt a funkciót, amelyet más pártokban a titkárság és a titkárok töltenek be, akik előkészítik a döntéseket a politikai bizottság számára. Az, hogy kik látják el a központi bizottság feladatokat, döntő mértékben határozza meg a vezetés erőviszonyait. (Tiltakoztak utólag a VIII. kongresszuson választottak, a főtitkár akkor Ten Hsziao-ping volt, akit a „kulturális forradalom” viszontagságai után ugyan rehabilitáltak, de az új politikai bizottságba nem került be.)

Strauss és a szélsőjobboldal ismét offenzívát indított Bonn külpolitikája ellen

Az NSZK-ban minden jel arra mutat, hogy a CDU-CSU legszélsőségesebb elemei ismét általános offenzívát indítottak a kormány egész külpolitikája ellen, és ha a kormánykoalíció nem lép fel idejében és határozottan, akkor a már elért eredmények is könnyen veszélybe kerülhetnek.

Bonnban ismeretessé vált, hogy Franz Josef Strauss körlevelet intézett a CDU-CSU parlamenti frakciójának min-

den tagjához, a körlevélben ellenállásra szólította fel őket az atomsorompó-szerződés ideén össze esedékes ratifikálása ellen.

Kampányban uszít a szélsőjobb a kormány keleti politikájának folytatása ellen is. Miután Herbert Wehner, az SPD parlamenti frakciójának elnöke a Bundestag küldöttségének tagjaként Moszkvában is kijelentette, hogy véleménye szerint az NSZK-ban a legutóbbi időben „tűlfeszítették a nyugat-berlini kordont”, továbbá azután, hogy ugyancsak Wehner a szovjet fővárosban „a helyzetet tisztázó eszmecsere” folytatott, jobboldali politikusok és egy-némely lap szabályszerű denunciaciói kampányt indítottak ellene.

Grünevald, a kormány szóvivője kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy Wehner a kancellárral és a külügyminiszterrel azonos álláspontot képvisel. A szóvivő ezt úgy magyarázta, hogy az NSZK által nyitottnak tekintett vitás részletprobléma alárendelt szerepet játszik, ha összehasonlítjuk azokkal a valósgos eredményekkel, amelyeket a Nyugat-Berlinre vonatkozó négyoldalú megállapodás hozott.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa tagjai és az államtitkárok jogállásáról és felelősségéről

Az országgyűlés őszi ülésén, október 4-én dr. Korom Mihály igazságügyminiszter expozéjában ismertette, hogy mi tette szükségessé az új törvény kidolgozását, felhívta a figyelmet ennek jelentőségére.

Az alábbiakban részleteket közlünk az igazságügyminiszter beszédéből.

Bevezetőben dr. Korom Mihály hangsúlyozta, hogy a Minisztertanács tagjai és az államtitkárok jogállását és felelősségét, valamint a miniszteriumok felsorolását tartalmazó törvényjavaslatok előterjesztése alkotmányunk rendelkezésein alapul. Az elmúlt években jelentős intézkedéseket tettünk az államélet, a szocialista demokrácia fejlesztésére. A mostani törvényjavaslatok célja az

szabályozza a minisztertanácsai tagság és az államtitkári tisztség

keletkezését és megszűnését. Ennek megfelelően a kormány elnökét, elnökhelyetteseit és tagjait az országgyűlés választja, és dönt megbízatásuk megszüntetéséről, amelynek esetei lehetnek: a lemondás, a felmentés vagy a visszahívás. Az államtitkárok kinevezése és felmentése a Népköztársaság Elnöki Tanácsának hatáskörébe tartozik.

A miniszter ezután a Minisztertanács tagjainak testületi és egyéni felelősségét taglalva, elmondotta:

— A miniszteri felelősség tartalma többirányú. Elsősorban is politikai természetű, amely a Magyar Szocialista Munkáspárt előtt érvényesül. Ez következik abból, hogy a

politikai és államjogi felelősség is.

Érvényesítésének legfontosabb biztosítéka pedig a visszahívás joga, ami korlátlanul megilleti azokat a testületeket, amelyek a megválasztásról döntöttek.

A minisztereknek a kormányban kifejtett tevékenységéről, feladatairól szólva hangsúlyozta:

— A miniszter nem egyszerűen minisztériumának a kormányban tevékenykedő képviselője, hanem a kormány állami érdekait ki-fejező tevékenységét is elősegíti és képviseli a minisztériumban és az alárendelt szervekben. A kormány tagja jogosult, s egyben köteles is megtenni minden olyan észrevételt, amely elősegítheti a legjobb döntések meghozatalát, a határozatok eredményes végrehajtását.

Dr. Korom Mihály ezután ismertette az államtitkári in-

felelősséggel tartoznak a saját miniszterüknek

ts, sőt, ez az elsődleges.

— A minisztériumi államtitkárok kinevezése közvetlenül kapcsolódik a kormányzati munka fejlesztéséhez, erősítéséhez. Ettől az intézkedéstől joggal várjuk, hogy a miniszterek az eddignél többet és hatékonyabban foglalkoznak majd az összkormányzati munkával, mivel a minisztériumok irányításából eddig reájuk háruló feladatokból többet adhatnak át az államtitkároknak. Ugyanakkor megoldódik a miniszterek megfelelő jogkörű helyettesítése például az országgyűlésben. Alkotmányunk értelmében a helyettesítésre ott a miniszterek első helyettesei nem jogosultak, míg államtitkári kinevezésük esetén ez az akadály elhárul.

Befejezésül az igazságügyminiszter elmondta:

— Alkotmányunk az országgyűlés hatáskörébe utalja a kormányzás szervezetének meghatározását. Ezzel függ össze az alkotmányos rendelkezés, amely szerint a minisztériumok felsorolását külön törvényben kell rögzíteni. A minisztériumok felsorolását 1949 és 1957 között az alkotmány tartalmazta. Ez azzal járt, hogy minden átszervezés egyben az alkotmány módosítását kívánta meg. Ennek el-

állami, kormányzati munka erősítése.

— Szocialista államhatalmunk egységes — mondotta. — Az állam vezetésére létrehozott szervezetek közötti különbség az alkotmány által szabályozott munkamegosztásból ered. Országgyűlésünk a Magyar Népköztársaság legfelsőbb államhatalmi és népképviselői testülete, a Minisztertanács pedig az állam legfőbb végrehajtó-rendelkező testületi szerve. Az állami irányítás legmagasabb fórumainak egymáshoz kapcsolódása, a közöttük meglevő és jogilag szabályozott alá- és fölérendeltség az alkotmányos államélet fontos követelménye.

A törvényjavaslat alkotmányunk rendelkezéseinek megfelelően

munkásoktól pártja társadalmunk vezető ereje, azonkívül a kormány tagjainak tevékenysége következményeiben is politikai kihatású. A törvényjavaslat az államjogi felelősséget tartalmazza. A kormány tagjai ezenkívül a minden állampolgárra egyformán vonatkozó, egyéb törvényeknek is alá vannak vetve. Valamely jogszabály megsértése az állampolgárok részéről esetleg egyszerű szabálysértés, de ha a miniszter hivatali tevékenysége során sérti meg a jogszabályokat, vagy azokkal ellentétes intézkedéseket tesz: az általános érvényesülő szankciók mellett előtérbe lép a sokkal szigorúbb

tézmény múltját, majd így folytatta:

— Jelenleg — mint ismeretes — az Országos Tervhivatalban, a Külügyminisztériumban, a Művelődésügyi Minisztériumban és az Igazságügyi Minisztériumban működnek államtitkárok, akik egyben a miniszterek első helyettesei. Fokozatosan a többi minisztériumokban is javasoljuk majd államtitkárok kinevezését.

— Alkotmányunk — módosítása óta — az állami szervezet részeként szabályozza az államtitkári intézményt. A most előterjesztett törvényjavaslat az országos hatáskörű szervek vezetésével megbízott és a minisztériumi államtitkárok jogállását lényegében azonos elvek szerint szabályozza. Különbség csak ott van, ahol a feltétlenül indokolt. Ezt leginkább az a rendelkezés fejezi ki, hogy a minisztériumi államtitkárok

kerülése indokolta, hogy a kérdést az alkotmány külön törvényre utalta. Most teszünk eleget az alkotmány erre vonatkozó rendelkezésének.

★

DR. ANTALFFY GYÖRGY egyetemi tanár, a törvényjavaslatok előadója elmondotta, hogy az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága megvitatta a tervezetet. Megállapította, hogy azok mindenben megfelelnek a szabatos törvény-kellékeinek, s tartalmilag is szolgálják az MSZMP X. kongresszusán megfogalmazott jogpolitikai célokat. A bizottsági vita során kiderült, hogy a képviselők nem újabb követelmények megfogalmazását várják, hanem a fennálló helyzet törvénybe iktatását, s bizonyos értelemben a felelős munkaköröket betöltő vezetők tevékenységének törvényi formában történő elismerését is.

SARLÓS ISTVÁN, a Népszabadság főszerkesztője, budapesti képviselő egyebek közt azt fejtette, hogy a törvényjavaslatokban kifejezésre jut politikánk egyik alapvető kriteriuma: a vezetés kollektív jellege. Mégpedig nemcsak az által, hogy egy-egy kérdés eldöntésekor meghallgatják a választott testületek képviselőinek véleményét, hanem úgy is, hogy közös a felelősségvállalás a határozatok végrehajtásában.

lóinek véleményét, hanem úgy is, hogy közös a felelősségvállalás a határozatok végrehajtásában.

DR. MÁTAY PÁL megyei főügyész, Fejér megyei képviselő hangsúlyozta, hogy a törvényjavaslat elősegíti, hatékonyabbá teszi az országgyűlés ellenőrző tevékenységét, mivel a Minisztertanács tagjainak az országgyűlés előtti beszámolótási kötelezettsége nagyobb súlyt kap az országgyűlés törvénybe iktatott felmentési, illetve visszahívási jogával.

KLAUKÓ MÁTYÁS megyei tanácselnök, Békés megyei képviselő többek között a minisztériumok és a tanácsok kapcsolatát fejtegette. Elmondta, hogy az irányításban és az együttműködésben már eddig is hasznos módszereket alkalmaztak a minisztériumok, de a továbbiakban a tanácsoknak több segítséget kell kapniuk a megnövekedett feladatok megfelelő végrehajtásához.

BARTA JÁNOS nyugdíjas. Hajdú-Bihar megyei képviselő véleménye szerint a törvényjavaslat érénye, hogy világosan megfogalmazza: magas állami funkció gyakorlása során a Minisztertanács tagjainak és az államtitkároknak büntetőjogi, polgárjogi, munkajogi és államigazgatási jogi felelőssége azonos a többi magyar állampolgárával.

★

Dr. Korom Mihály válaszában hangsúlyozta: a kormány tagjainak és az államtitkároknak munkáját a jövőben tovább serkenti az a bizalom, amely most is megnyilvánult a parlament plénumán. A felhívások során elhangzottakat a kormány figyelembe veszi, hogy még magasabb színvonalon tehesse eleget a reá háruló feladatoknak.

„Ilyen természetem van”

1.

Az áldozat a földön fektetve. A fojtogatástól eszméletét veszítette. Akkor leöntötte benzinnel és meggyújtotta.

— Mit érzett akkor, amikor elkövette a bűncselekményt?

— Megkönnyebbülést.

2.

— Először tizenkét vagy tíz évet töltöttem verekedésért... meg emberölésért. Tudja, beteg vagyok, négyezer voltam a dilidőzban. Itt a balhé, a fejemből... Én azt sem tudom, hogy miért ítélték el... Azt sem tudom, hogy meghalt-e... Megverték... három. Volt egy késem, megszürtam...

„Sárközi Rezső, 1964-ben, egy táncos összejövetelen rendbontó magatartást tanúsított, ezért kiutasították. Az utcán dulakodni kezdett, kést rántott, nyakon szúrta a sértettet. Áldozata kórházba szállítás közben meghalt. A bíróság kilenc év szabadságvesztés büntetésre ítélte, hat év után szabadult...”

— Most meg az asszonyt vagyok itt! Beteg vagyok! Segítsenek kigyógyítani vagy löjjenek agyon!

„1 rendbeli különös kegyetlen módon és visszaesőként elkövetett emberölés büntetésében... a bíróság halálra ítéli...” — A másodfokú bíróság az ítéletet 15 év fegyházra változtatta. Az orvosszakértők szerint nem beteg: „Az életvezetés egyszerű szintjéhez szükséges valamenyny ismerettel és gyakorlattal rendelkezik.”

Húsz-huszonöt késszúrásal ölte meg feleségét. Féltekenységéből. Nem beteg. Kegyetlen...

— Tudja, beteg vagyok. Beteg! Mehetek dolgozni?

AHOL A BÜNTETÉSÜKET TÖLTIK...

3

Az elítéltek gyógykezelése

... Az elítélt állapota súlyos. Mentőautóval a szállítás — Sopronkőhidáról Tököldre — hosszú ideig tart. Egyetlen megoldás van: a légi mentőszolgálat!

Rövid idővel később leszáll a kétmotoros, hófehér vöröskereszt repülőgép. A mellékanyarodó mentőautóba teszik a beteget. Tökölon az orvosok már felkészültek a műtetre. A

szerelés biztosítja, hogy a szabadságvesztés az egészségre ne legyen káros hatással. Az intézetek zárkái, a munkatermek és az egyéb közös helyiségek a higiéniai követelményeknek megfelelnek.

Mint mindenütt, a büntetés-végrehajtásnál is az elsődleges szempont a betegségek megelőzése. Éppen ezért rendkívül fontos a tisztaság, a rend meg-

tározott időben, rendeltést tart. Az orvosi vizsgálatra jelentkező elítéltek a legközelebbi rendelkezésre álló kórházba kerülnek. Sürgős esetben a beteg elítéltet a rendelési időn kívül is megvizsgálják.

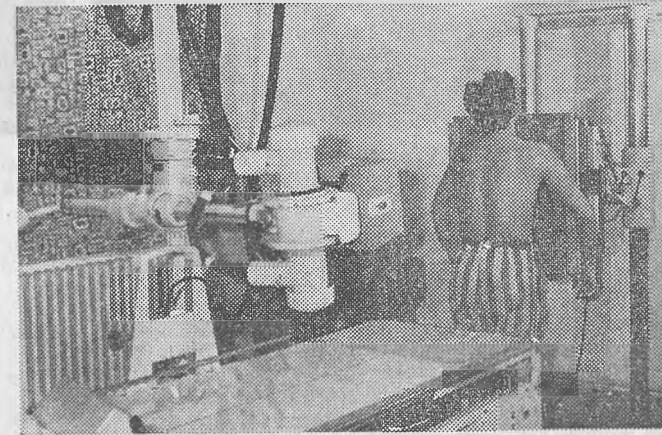
A nagyobb büntetés-végrehajtási intézetekben külön kórház működik. Amennyiben a gyógyításhoz szükséges személyi, illetve tárgyi feltételek nem állnak rendelkezésre, a beteget a központi kórházba utalják. A tököli kórház felszerelésben, ellátásban, műszerezettségben vetekszik az ország bármely járási kórházának színvonalával. Korszerű sebészeti műtője, nőgyógyászati és szülészeti, belgyógyászati, röntgen, fogászati, laboratóriumi és gyógyszerészeti osztálya van. E mellett más szakorvosok is rendszeresen vizsgálatokat végeznek.

Szólni kell a tbc-s betegek kezeléséről, gyógyításáról, rehabilitációjáról is. Öket Vácott, külön épületben helyezték el. A kiválasztásnál figyelembe vették a gyógyuláshoz szükséges friss, jó levegőt is, amely itt biztosított.

A közegészségügyi, járványügyi intézkedések szigorúan előírják az intézetek tisztántartását, az időszakonkénti meszelést, fertőtlenítést. Ugyancsak a megelőzést szolgálja az elítéltek évenkénti szűrővizsgálata és védőoltása.

★

Szocialista társadalmunkban a legfőbb érték az ember.

A megelőzést szolgálja az elítéltek évenkénti szűrővizsgálata

több órás nehéz műtét alatt a beteg tíz liter vért kap.

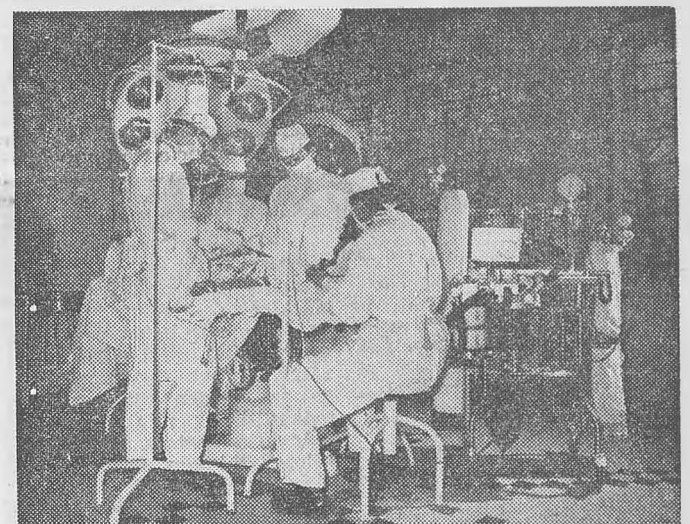
Megmentették az életét...

Azóta büntetése már letelt, s nemcsak szabad, hanem egészséges is. Nemrég köszönőlevelet küldött a kórháznak.

★

Kezdjük a leglényegesebbel: a bűnelkövetők a szabadságvesztés alatt ugyanolyan egészségügyi ellátásban részesülnek, mint a szabad életben bármely dolgozó. Korszerű egészségügyi apparátus és fel-

tartása. Az intézetek többsége az elmúlt század végén épült, átalakításukra, felújításukra az elmúlt évtizedekben került sor. Ma már a zárkák nagy részében folyóvíz, vízellátás, WC van. Mindenütt hidegmeleg vízű fürdőhelyiségek alakítottak ki.

Műtét a központi kórházban. Felszerelésben, színvonalban vetekszik bármelyik járási kórházzal...

Az egészségügyi ellátás már a befogadáskor megkezdődik: valamennyi letartóztatott orvosi vizsgálaton esik át. Az általános kivizsgálás után egészségügyi törzslapot állítanak ki.

Minden büntetés-végrehajtási intézetben egészségügyi szolgálat működik. Feladatairól — úgy gondoljuk — nem kell külön szólni. Ők az elítéltek egészségének őrei — éjjel-nappal a rászorulóknak rendelkezésére állnak. Az intézet orvosa, a napirendben meg-

A büntetésüket töltőket sem lehet ebből kizárni, mert ők is tagjai a társadalomnak, csak bizonyos ideig személyes szabadságuktól és egyes jogaik gyakorlásától fosztották meg törvényeink. Egészségüket ugyanúgy kell óvni, mint bármelyik szabad emberét. A szocialista humanizmusból, törvényességünkben fakadó gondoskodás azt a célt szolgálja, hogy szellemileg friss, egészséges emberként térjenek vissza a szabad életbe.

— ZIMM —

„Bevetésre” indul a mentőautó. Az orvosok már készülnek a beteg fogadására.

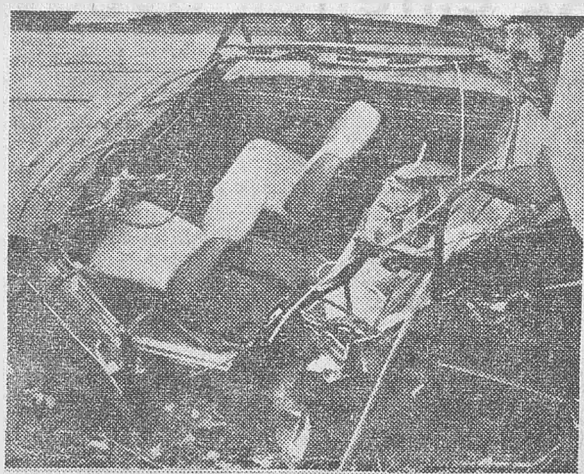
Magyarázzuk a bizonyítványunkat?

1973 első felében 8254 közúti baleset történt. A halálos áldozatok száma 526, súlyos sérülést 3416, könnyű sérülést 4312 személy szenvedett. Az elmúlt év azonos időszakában ennél több baleset történt, magasabb volt a halálos áldozatok és a súlyosan sérültek száma is. A mintegy háromszázalékos csökkenést az állandó és szigorú rendőri ellenőrzés, a társadalmi szervek segítségével eredményezte.

Június harmincadika óta sem múlik el hét súlyos, emberéletet követelő baleset nélkül. A hét végi napokon általában nyolc-tíz a halálos áldozatok száma. A konkrét esetek felsorolása — kevés kivételtől eltekintve — így fejeződik be: a baleset oka ittas vezetés, szabálytalan előzés, a megengedett sebesség túllépése... Vagyis, a balesetek zömét a gépjárművezetők eléggé el nem ítélt felelőtlensége okozta!

Ezek tények, ezeket a tényeket körültekintő rendőrségi vizsgálatok, majd később — a bírói szakban — szakértői vélemények támasztják alá. Néhány esetet a legfrissebbekből: Vakó János motorke-rékpárjával elütötte az út szélén szabályosan közlekedő idős gyalogost, aki a helyszínen meghalt. A baleset oka: ittas vezetés. — Szabó Géza szabálytalanul előzött saját gépkocsijával, s egy villanyoszlopnak ütközött. Szabó és feleségét súlyos állapotban szállították kórházba, egyik utasa belehalt sérüléseibe. — Bajnóczi István egy idős MÁV-dolgozót gázolt halálra motorke-rékpárjával.

A törvény egyre szigorú-

KORUNK JÁRVÁNYA... Európában évente százezer ember hal meg közlekedési baleset következtében. A baleseti sérülés veszélye megnőtt —, de hogy hány baleset történik, az rajtunk múlik!

ban jár el a közutakon felelőtlenül száguldozó, mások halálát okozó gépjárművezetőkkel szemben. S ez így is van rendjén! Nagyon szomorú a baleseti statisztikánk. Más kérdés az, hogy mennyire érzik bűnösnek magukat az országukat rémei, miután súlyos tettükről szabadságvesztés-büntetésre ítélték őket...

Baracsán volt alkalmunk beszélgetni néhány olyan volt gépkocsivezetővel, aki halálos gázolástért kapott többkevesebb ítéletet. Nem egy volt közöttük olyan, aki így kérte mondanivalóját: „Nem mindenben érzem bűnösnek magam...”

Tuli József két gyermeket gázolt halálra Marcaliban. Három évet kapott, és két

évre elítelték a gépjárművezetéstől.

— Milyen érzés visszagon-dolni a történetekre?

— Ezt, kérem, nem lehet elmondani!

— Az idő múlása nem hoz megnyugvást?

— Összinté leszek. Annak ellenére, hogy két gyermek halálát okoztam, találok mentséget. Most sem tudom elfogadni, hogy lakott területen kilencvenkilométeres sebességgel haladtam! Nem lehetett annyira!

— Tudja, hogy mennyi a megengedett sebesség lakott területen belül?

— Hatvan kilométer.

— Gyorsabban hajtott a gázolás előtt?

— Ezt elismerem.

— A baleset oka tehát gyorshajtás...

— Részben.

— ?

— Ez a baleset nem történhetett volna meg, ha a két gyermek nem akar előttem áthaladni a forgalmas úton, illetve, ha nem hagyja őket felügyelet nélkül a nagymamájuk! Beszélni kell a szülői felelősségről is!

— Mi történik, ha nem lépi túl a megengedett sebességet?

— Nem találkozom a két gyerekkel.

— S még valami...

— Időben meg tudok állni...

Igen, ez a lényeg.

Néhány perccel később hármasmal folytattuk a beszélgetést. Tóth elítelt jött be. A kérdés így hangzott: Hogyan lehetne tovább csökkenteni a balesetek számát?

Egybehangzóan vallották:

— Megfelelő utakat kellene építeni.

A biztonságosabb közlekedés érdekében milliárdokat költ útépítésre az állam. De nem ez az egyetlen feltétele...

— Nevezzenek meg egy utat — kértük a két elíteltet —, amely megfelel a mai követelményeknek!

— Van már néhány. A miskolci, a szegedi, a győri, első-sorban természetesen az M-7-es. Ezen léphetnek a kocsik!

— Lépnek is, de még hogy! Mintha versenypályán lennének. S mit gondolnak, a hét végi napokon melyik fő közlekedési úton adódik a legtöbb baleset?

A két elítelt összenézett, amikor az M-7-es est említettük. Az M-7-es sem versenypálya. Lehetnek az utak akár hatsávosak is, amíg a gépjárművezetők többsége nem tartja be a közlekedési szabályokat, a baleseti statisztika nem javul lényegesen. Újabb kérdéssel folytattuk:

— Önök szerint, a KRESZ betartásán túl, mi kellene még ahhoz, hogy a közlekedésnek kevesebb áldozata legyen?

— Hát kellő óvatosság... Udváriasság egymással szemben... Ne nyúljon pohárért egyetlen gépkocsivezető sem, mielőtt kocsi-ra ülné...

Nehezen bár, de összegeződték a dolgok.

Az egyik elítelt „bánatában”

ivott néhány üveg sört, mielőtt elindult volna. Összeveszett a menyasszonyával. A sör megtette a magáét: a fiatalember Jobbágyi határában halálra gázolt egy motorke-rékpárost.

— Akkor is olyan eszeve-szettül hajt, ha semmit sem iszik?

— Nem hiszem. Későn vettem észre, hogy motorke-rékpár halad előttem.

Nem készítettünk pontos statisztikát, azt azonban tudjuk, hogy többen okoztak halálos gázolást úgy, hogy előtte megittak néhány fröccsöt vagy néhány üveg sört. Ők nem keresnek mentséget. Kizárólag az ítélet súlyosságával nincsenek kibékülve. Nem érdemeltek ennyit — mondják. Az eljáró hatóságok nem kellő tárgyilagossággal emlegetik: a rendőrség nem a valóságnak megfelelően helyszínel, az ügyész elfogult volt, több enyhítő körülményt figyelembe vehetett volna a bíróság stb.

Az ilyen megjegyzések többnyire egymás között hangzanak el. Akik hangoztatják, cselekményük súlyosságát igyekeznek enyhíteni. Tegyük hozzá, kevés sikerrel!

—ko—

A Heti Híradó XVII. évfolyam 38. számában megjelent kereszt-rejtély helyes megfejtése: — Mondó, apu, mielőtt anyut elvetted, ki tanígtatott téged vezetni?

Könyvjutalmat nyertek: Szűcs Jenő elítelt, Bp.-i Fegyház és Szig. Börtön; Bernát János elítelt, Vác; Szemerei Irén elítelt, Esztergom; Kovács János elítelt, Sopronkőhida; Bognár László elítelt, Balassagyarmat.

Brigádvezető és...

Az alacsony termetű, nagy szorgalmas, halk szavú Nyekita Jánosra gyorsan felfigyeltek a Zománcipari Művek barack-üzemében. Meglepően rövid idő alatt tanulta meg a kályhás mesterséget, azokat az okos fogásokat, amelyek a legjobb dolgozók közé emelték. A művezető és a munkáltató ör egyszer sem tudott úgy belépni az üzembe, hogy Nyekita ne a helyén találta volna. Beszélgetni is akkor látták, ha idősebb munkatársától szakmai tanácsot kért...

Nem volt ebben a magatartásban semmi számítás. Igaz, eleinte idegen volt számára ez a munka, a második, a harmadik héten azonban már úgy dolgozott, mintha ez lett volna a tanult szakmája. Gépkocsivezető volt... Ha dicsérték, halkan megköszönte, ha mások is hallották az elismerést, szinte zavarba jött.

Az év elején új brigádvezetőt kellett keresni, mert az előző harmadot kapott, s már csak napok voltak hátra a szabadulá-sáig. Teljes volt az egyet-értés, amikor Nyekita János neve felmerült. Arra azonban senki sem számí-tozott, hogy Nyekita vona-kodni fog. Összinté volt, megmondta, hogy a feladatot nem szívesen vál-lalja el. Akkor nem is nevezték ki brigádvezető-nek. Talán egy hónap múl-va szóltak neki ismét. Nyekita akkor már igent mon-dott. Azóta is brigádveze-tő...

Igaz, hogy több a felelősség — vallja Nyekita János —, hiszen huszonöt ember munkáját kell fi-gyelnem, de van ebben szép is. Mint brigádveze-tő, több embernek tudok segíteni, elsősorban az új szerelőknél. S a bizalom, ami most sokkal több... Nincs okom panaszkodni a brigádra. Szépen teljesítjük a tervet. Az idősebbek nem méltatlankodnak, hogy egy egészen fiatal elítélre biz-ták őket. Általában há-romezernyolcszáz csillag-tűzhelyet készítünk ha-

vonta, ha folyamatos az anyagellátás. Igaz, adtunk már négyezret is...

— Ismerte már a brigádot, miért tartott mégis az új beosztástól?

— Nem tehetek róla. Sokkal nyugodtabb voltam, amíg kizárólag a ma-gam munkájáért kellett fe-lelnem.

— Később még egy nehéz beosztást, illetve megbízást kapott...

— Erre pláne nem szá-mítottam. De mások sem. Nagyon meglepődtem, amikor közölték velem, hogy miután az ör elmegy, úgy hat óra körül, mindenért nekem kell felelni, ami az üzemben történik. A ren-dért, a fegyelmet. En-adom ki az anyagot, nálam lesz a raktárkulcs, s nekem kell vigyázni arra is, hogy mindenki bevonuljon a mű-szak végén. Tizenegy óra-kor fejeződik be a munka. Jóllehet fegyelmezett, szor-galmas brigádról van szó, de honnan tudjam én, hogy kiből, mi lakik? Kiből, mit válthat ki a lazább őrzés, az a tudat, hogy nincs mindig velünk a felügyelő? Volt néhány álmatlan éjsza-kám... S még most sem vagyok teljesen nyugodt, noha minden rendben megy azóta is. Jövőik, megyek ál-lándóan. Soha nem talpal-tam ennyit! Cserélődik a brigád. Nincs abban sem-mi sértő, ha azt mondom, hogy az újakat jobban szem-előtt tartom. Olyan szem-pontból is miattuk sza-ladgálok többet, hogy ők még nem tudják, mit, hol találnak meg. A régieket már ismerem, ők is tudják, mit, hol keresnek. Az ad megnyugvást, hogy gyakran kapunk ellenőrzést. Az éj-szakai bevonulásnál szin-te minden alkalommal ve-lünk van az ő. Ha netán nincs velünk, a bevonulás rendjéért is én felelek. Las-san ezt is megszoktam. Megközelítően nem ideges-kedek annyit, mint az első napokban. Még nem tapasztaltam visszaélést a brigád részéről. Remélem, később sem adódnak problémák. A brigádon is múlik, hogy megmaradjon velünk szem-ben a nagyobb bizalom...

—cs—

ÚTVESZTŐ

Egyszer Béla levélben azt írta, hogy behívták katonának Egerbe. Már ritkábban írt, egyszer-kétszer meg is látogatott. Nehezen viseltem ezt az újabb csapást.

Az intézetből havonta egyszer, szombat-vasárnapra hazaengedték azt, aki rendszeresen viselkedett. Engem, illetve aki „javító” volt, nehezebben. Egyszer azonban rám is sor került.

Karácsony volt. Otthon nem várt senki, nem is kaptam senkitől semmit. Borzalmas karácsonyom volt, különösen az első évihez képest, amelyet Bélaéknál töltöttünk. Anyám korán lefeküdt. Még karácsonya sem volt. Mire hazatértem, már az üzletek is bezártak. Elmentem hazulról. A Lenin körúton sétáltam. Hullottak a könnyeim, és figyeltam a hazaigyekvő, boldognak látszó embereket. A szeretet ünnepe! Mondhatom, szép szeretetünnep az én számomra!

Bolyongtam egyik utcából a másikba. Tizenegy óra felé hazamentem, lefeküdtem. Nem akartam semmire gondolni, aludni akartam. Béla jutott eszembe. Láttam magam előtt katonaruhában, majd együtt más lányokkal. A

sírás szorította a torkom, de uralkodtam magamon, nehogy anyám felébredjen.

Másnap Klárikhoz mentem. Gondoltam, ennyi idő után örülni fog nekem. Vele leg-alább jól érzem magam, de arra voltam a legkíváncsibb, mit tud Béláról. Csengettem. Ő nyitott ajtót. A nyakamba borult, bevezetett. Hirtelen szembe fordult velem, a vo-násai megkéményedtek:

— Tudod, hogy jóba voltam Bélával?

A megdöbbenéstől szólni sem tudtam. Gonoszul folytatta:

— Ha én nem fekszem le vele, lefekszik más. Így leg-alább a családban maradt — mondta nevetve. Megfordul-tam, kirohantam a lakásból.

Estére vissza kellett men-nem az intézetbe. Mielőtt visszaindultam volna, anyám adott pénzt, hogy vásároljak magamnak valamit. Cigaretét, élelmet és rengeteg édességet vettem. A lányok nagy örö-mel fogadtak.

Már vártunk, azt hittük, nem jössz meg időre — mondta a szobafelelős. Min-dent szétszórtam, körbeül-tek, és várták, mit mesélek.

— Beszélj, hogy érezted magad? Mi van Bélával?

En csak ültem és már po-tyogtak is a könnyeim. Ké-

sőbb felháborodottan elme-séltem, hogy mi történt.

— Gyűlölöm Bélát, undorodom tőle, többé nem léte-zik számomra!

Egész éjszaka nem alud-tam. Másnap reggel ci-garettából nikotint főztem. Megittam. Azt hittem, így meghalok. Valóban meg is akartam halni, hisz úgyis felesleges vagyok, miért kí-nalódjak tovább? Szép csendben én is apukám mellé fek-szem.

Egy lavór levelem volt, mind Béla írta, rózsá, melyet lepréssel öriztem már egy éve, és kis emlékek. Min-dent a lavórhoz tettem, és meggyújtottam. Néztam, hogy ég, ami szép volt életemben, és a lángok közt az arcát láttam égni. Sírtam, öklöbe szorítottam a kezemet, majd az egyik lány nyakába borultam, és ott zokogtam. Meg kell halnom, és meg is fogok halni, gondoltam.

Az egyik lány észrevette a nikotinos poharat. Az orvo-sért rohantak; injekciót és gyógyszerét kaptam. Betegszobára vittek, egy hétig feküdtem.

Ha már meghalnom nem sikerült, bosszút akartam rajta állni.

Gondolva újra egy me-re-szt, kiültem az ablak párká-nyára. Egy pálcá végére zsi-nórt kötöttem, és „horgász-tam”. Azt hittem, boldognak tartanak majd, és hamarabb szabadon engednek. De hiába csináltam bármit, csak téma voltam állandóan, csak a ne-vemet hallottam, miközben

Hürok, melyeken színek születnek...

Mint a hárfa húrjai, úgy feszül a nvüst a szövőszé-keken. Fürgén járnak az asszonyok és lányok ujjai, akár a hangszereken. Dallam helyett azonban színek és minták fogadják a látogatót...

— Nagyon megszerettem a szövést — mondja Konát Erzsébet brigádvezető helyettes. — Elhatároztam, ha szabadulok, otthonra is veszek szövőszéket. Az ember látja maga előtt munkája eredményét: ahogy nő a szőnyeg, alakulnak a minták. Ha egy-egy darabbal elkészülünk, nézegetjük, simogatjuk...

Konát Erzsébet meós is egyúttal, ő nézi át a kész darabokat. Ahol a minta nem egész pontosan követi az előrajzolt tervet, ott kifejti, s tüvel újból be-va-rrja...

— Öránként körüljáróm a gépeket, s megnézem, hogyan dolgoznak, tartják-e a mintát. Nálunk ugyanis nem a mennyiség, hanem elsősorban a minőség a fontos. Selejtet nem ad-hatunk ki.

A Baranya megyei Bv. Intézet szőnyegszövő mű-helye is terv szerint dol-gozik: évente ötszáz négy-zetméter szőnyeg hagyja el a „mini-üzemet”. A terv-vel azért is kell igyekezni-ük, mert jelenleg tizen-heten dolgoznak a szövő-székeken, holott megegy-szer ennyit tudnának fog-lalkoztatni. Kézügyesség-an azonban nincs hiány, amit az is bizonyít, hogy a létszámgondok ellenére a terv időarányos részét tel-jesítették.

— Mi kell ahhoz, hogy valaki jó szövő legyen?

— Kézügyesség, jó szem és gyakorlat — válaszol-ja Solymosi Katalin bri-

gádvezető, aki egyúttal a terveket és a mintákat is előrajzolja. — A csomózás-ra könnyebb betanítani az asszonyokat, mint a mintá-zásra. Akinek ügyes a ke-ze, az fürgén köti a cso-mókat. de a mintaolvasás már jó szemet és nagy tü-relmet is kíván. Ezért az-tán rendszerint ketten dolgoznak együtt egy szövőszéken.

A norma háromezer cso-mó naponta, ez a minimális teljesítmény, de van, aki ennek a kétszeresét is el-éri. A kereset, természetesen, ehhez igazodik.

A kis műhelyben első-sorban modern mintájú és színű szőnyegeket készí-tenek, különféle mére-tekben. Nemrég vették le a szövőszékről a hatalmas, csaknem egész szobát be-borító mustárszínű, nagy szőnyeget. Kiterítik, kö-réje gyűlünk...

— Készítünk természetesen hagyományos per-zsaszőnyeget is... — jegy-zi meg Solymosi Kata-lin.

Konát Erzsébet meós elégedetten vizsgálgatja a szőnyeg vastagságát, tö-mötségét.

— Rendkívül fontos — mondja —, hogy a nyüst a felvetőnél arányosan le-gyen elosztva. Tíz centimé-teren huszonöt szálnak kell lennie, akkor egyenle-tes. Tulajdonképpen már a felvetés meghatározza a minőséget. S bár ezt keve-sen tudják csinálni, még-sem panaszkodhatunk, mert reklamációjuk még nem volt.

A kis pihenő után min-denki visszatér a maga szövőszékéhez, s máris fűrgén futnak az ujjak a „hú-rokon”...

S. I.

MEDDIG EGYÜTT?

Ahogy mondják, az ember társas lény, vagyis nem szere-
ti az egyedüllétet. Ha magára
marad, azonnal társat, barátot
— vagy barátokat — keres.

★

Egy „társaság” egyik tagjá-
val beszélgettünk a Markó-
ban, az iránt érdeklődve, ho-
gyan szerveződik meg a cso-
port, banda vagy galéri, amely
később különféle bűncselek-
ményeket követ el? Ebben az
esetben a bűncselekmény so-
rozatos erőszakos nem köz-
sülés és autófeltörés, illetve
lopás volt.

— Hát... tulajdonképpen
sehoggy sem szerveződtünk
meg — mondja az egyik. —
Mindannyian együtt jártunk
annak idején iskolába, egy
környéken laktunk, és amikor
lelmentünk az utcára, mindig
találkoztunk ismerőssel. Al-
dógáltunk a sarkon, később
kialakult a törzshely is, az-
után egyenesen odamentem min-
denki, aki ráért. Néha hár-
man-négyen elmentek fürödni
vagy moziba, később vissza-
jöttek. Megint mások tün-
tek el, és így telt a délután vagy
éjszaka. Minden terv és elő-
zetes megbeszélés nélkül...

Fekete, jóképű, kemény kö-
tész fiatalember a beszélgető-
partner. A kérdés szinte ter-
mészetes:

— Miért volt szüksége az
erőszakoskodásra?

— Nem tudom. Pedig any-
nyira utáltam az ilyen dolgo-
kat! A többiek néha meg is
haragudtak rám. Előfordult,
hogy hárman-négyen felcipel-
tek hozzám valakit, aztán le-
mentek italért. En meg mon-
dottam a rémült lánynak: szedd
a lábad gyorsan, mert ha
visszajönnek, akkor már nem
tudsz elmenni egykönnyen!

— Hogyan keveredett még-
is ebbe az ügybe?

— Talán az ital. A törzs-
helyemen megittam pár kor-
só sört, némi töménytet... az-

tán jöttek a többiek, hívtak,
én pedig, talán már az ital
hatása alatt, mentem velük.
Megállapodtunk, hogy kor-
szerint közöslünk, én vol-
tam a harmadik. Azután el-
mentem... nem tudom, mi
történt később.

— Volt már büntetve?

— Igen, gyerektartás miatt.
Két hónapot kaptam, három
évre felfüggesztve. Bent a
munkahelyemen felmentem a
bérosztályra és megkértem
őket, vonják le minden fize-
téseket. Biztos, hogy biztos...
Remélem, azóta ez az ügy
már lezárult.

— A kapcsolatot tartja a
feleségével?

— Aki a gyerek, az már a
második feleségem volt. Tu-
lajdonképpen az unokatestvé-
rem: a nagybátyám fogadta
örökbe. Nagyon szerettem.

Egy pillanatra elmélázik.

— És még most is szeretem.
Pedig hétszer hagyott el... és
mindig visszafogadtam. Ami-
kor terhes volt, akkor is el-
ment. Közvetlenül a szülés
előtt.

— Miért vette el?

— Két okból. Egyrészt
azért, mert reméltem, akkor
majd megváltozik. Amikor
még csak együtt éltünk, ak-
kor is elhagyott néhányszor.
Máskor pedig azt gondoltam,
a gyerek mégse szülessen
„ügy”. Különböző volt már
börtönben többször is, úkái mi-
att. De nem érdekelt... na-
gyon szerettem. Elnéztem ezt
a hibáját... Sajnos, ő már
ilyen volt, és ilyen is ma-
rad...

★

— Most milyen ítéletre szá-
mit?

— Remélem, enyhe lesz!
Ugyanis a környezetet kelle-
ne alaposabban megvizsgálni.
Azokat a lányokat, akik ott
ácsorognak mifelénk... nem
nagyon lehet megerősököl-
ni. Mennek maguktól is. Vol-

tak már börtönben is közü-
lük... Csak mérlegeli majd
ezt is a bíróság!

★

Az ember társas lény —
mondta a bevezetőben. A
társ — az értelmező szótár
meghatározása szerint —:
„Két vagy több személy vala-
melyik, aki valamely dolgot
a másikkal vagy a többiekkel
közösen végzi; személy a vele
hasonló korú, származású, fel-
fogású, érdeklődési körű sze-
mély(ek)hez való viszonyá-
ban.”

Ugyanezen szótár szerint a
társaság pontos meghatározá-
sa: „Alkalmilag együttvé ke-
rült, vagy szórakozás, időöl-
tés... végett gyakran találko-
zó, valamely vonatkozásban
összetartozó személyek cso-
portja, együttese.”

Ezek az idézett meghatáro-
zások tulajdonképpen rá is il-
lenek arra a szobán forgó tár-
saságra, amelynek egyik tag-
jával készült a riport. De van
még másik meghatározás is,
amelyik szintén illik erre az
együttesre: banda. Ennek je-
lentése — szintén az értelme-
ző szótár szerint —: „Bűncse-
lekmények elkövetésére, vagy
a közösség rendjének, életének
zavarására egyesült, együtt-
működő társaság.”

A többiekkel együttlevő
ember, sokkal inkább bizton-
ságban van — éppen a kö-
zösség egyesült ereje folytán
—, mint ha egymagában kel-
lene kóborolnia. Napjainkban
sokaknál ez olyképpen módo-
sult, hogy amit egyedül nem
akarnának vagy nem merné-
nek megtenni, azt a többiek
hatása alatt, a számuk adta
erő biztos tudatában megte-
szik. Lehet, hogy a kiszemelt
áldozat erősebb a támadó
banda minden egyes tagjá-
nál...

Idézzünk vissza két gondo-
latot a beszélgetésből: „...én
mindig utáltam az ilyen dol-
gokat...” és „...a többiek
hívtak, én pedig mentem...”.

Igaz, nem jó egyedül. De az
nem mindegy, hogy valaki
társasághoz — vagy bandához
tartozik. Jó néhány esetben —
mint az említettben is — jobb
az egyedüllét... — H. —

PORTRÉ

Modora nyers, a kedve duhaj,
Fejét ékesíti sörény — olyan, mint a haj.
És divatos, kopott farmer, ami csupa foltos —
Csak egy a lényeg: a feltűnés a fontos!

Pásztói István elítélt
Győr-Sopron megyei Bv. Intézet

minden maradt a régi. Ez-
zel sem jutottam előbbre.
Nem volt más hátra, mint
megadni magam az intézeti
sorsnak.

A következő látogatásra
Béla és anyám jött el. Béla-
hoz kedves voltam, de nem
említettem magamról semmit.
Máskor szinte percek alatt
telt el a beszélő, most ez a
két óra borzalmasan hosszú-
nak tűnt. Alig vártam, hogy
menjenek már, és soha többé
ne jöjjenek. Béla belém ka-
rolt. Undorodtam tőle, húzó-
doztam, nehogy megcsókol-
jon. Észrevette, hogy valami
van velem. Kérdezte, mi ba-
jom van, de nem válaszol-
tam. Egy levelet adtam át
neki. Megkértem, most ne
olvassa el, majd csak akkor,
ha kiment az épületből. A
levélben minden benne volt.
A legnyitabban írtam meg
neki mindent. A gyűrűt is a
borítékba tettem.

Vége öt óra lett, vége a lá-
togatásnak. Anyámat megcsó-
koltam, elköszöntem, és már
szaladtam is be a kertből. A
lépcsőnél megálltam, sirtam,
talán nem így kellett volna.

A mikor szabadultam, anyám
jött értem. Nem is hit-
tem el, hogy vége az intézeti
életnek, hogy szabad vagyok,
azaz szabad leszek. Már a sa-
ját ruhámban álltam, és vár-
tam, amikor jött az igazgató-
nő. Még az utolsó percben is
azt mondta, nem nagyon ér-
demlem meg, hogy hazaen-
gedjenek.

Örömmel utaztam a villa-
moson. Néztam az első házat,
az első embert. Szabad va-

gyok, most már nem paran-
csol senki!

Néhány nap múlva a Pus-
kin utcában az Ettermi és
Büfé Vállalatnál kértem mun-
kát. Először néhány hétig a
Keringő presszóban büfésként
dolgoztam, majd kértem a
munkaügyi vezetőt, helyez-
zen a Balatonra felszolgáló-
nak. Teljesítette a kérésemet.

Az indulás előtti napon a
körúton összetalálkoztam Ibi-
vel, egy Zöldfü presszó éj-
szakai lányával. Ibi azt mon-
dta, telefonálnia kell egy isme-
rősenek. A telefonbeszélgetés
után elmondta, hogy van két
oszlák ismerőse Tihany-
ban, menjek le hozzájuk, ő
mindent elintézt. Most nem
tud velem jönni, mert dolgo-
zik, csak szombat-vasárnap
ér rá. Csodálkoztam az aján-
latán. Ibi nem nagyon szere-
tett engem Béla miatt. Béla
neki is nagyon tetszett. Nem
akartam lemenni a Balaton-
ra, idegen emberekhez és fő-
leg egyedül. De Ibi rábeszélte.

— Menj csak nyugodtan,
egy magyar férfi is van ve-
lünk. Különben is jól beszél-
sz németül.

— Miféle emberek, akikhez
küldesz?

— Nem nagyon gazdagok,
egy ócska kocsival vannak,
és sátorban laknak, de ki le-
het velük bírni.

Már végképp elment a ked-
vem, de ő tovább unszolt:

— Nagyon kérlek, menj le
a kedvemért — mondta. Vo-
nakodva beleegyeztem.

Rögtön a pályaudvar felé
indult velem. Megvette a je-
gyet, ott maradt mellettem a

váróteremben, nehogy meg-
gondoljam a dolgot.

— Hogy menjek így, egy
szál ruhában? Otthon kész a
csomagom, mert reggel min-
denképpen indultam volna,
menjünk el gyorsan hozzánk
— próbáltam érvelni.

— Nem! Nem lehet már —
tiltakozott —, mindjárt indul
a vonat.

— Pénzem sincs — vettem
ellen.

Neki sem nagyon volt, de
ötven forintot a kezembe
nyomott. Velem együtt szállt
fel a vonatra, ott ült mellet-
tem, míg el nem indultunk.
Kioktatott, mondják azt, hogy
hirtelen indultam, és elfelej-
tettem ruhaneműt hozni. Sió-
fokon szálljak le, ott már
várni fognak.

A vonat elindult. Hosszú-
nak tűnt az út. Izgatott
voltam. Hülyeség volt elin-
dulni, főként így, pénz és ru-
hák nélkül. Na mindegy, majd
csak lesz valahogy, gondol-
tam. Már kezdett sötétedni,
mire megérkeztem. Leszálltam
és vártam, ki jön oda hozzám,
mi lesz, ha senki, hogy me-
gyek vissza? Hirtelen két fér-
fi lépett hozzám.

— Már vártuk magát —
mondta az egyik. A másik né-
metül beszélt.

Bemutatkoztam, és men-
tünk a kocsihoz. Egy 220-as
Mercedes várt. Negyven kö-
rűli, csinos férfi ült a volán-
nál.

— Méri Károly vagyok —
szólt ki az ablakon.

T. K.

(Folytatása következik.)

Sarhad. 1945–1973.

Ők is családtagok

Egy ember életében nagy
idő huszonnyolc év. Aki akkor
született, amikor a Lenin Ter-
melőszövetkezet, úgylehet az-
óta többgyermekes családapa.
Aki viszont akkor volt ereje
teljében, élete delelőjén, ma
nyugdíjas, vagy már nincs az
élők sorában. — Szegedi János
bácsi szerencsére ma is reme-
kül tartja magát. Talpon van
egész nap. Ha kell, kora reg-
geltől késő estig.

— Ahogyan a szolgálat meg-
követeli — mondja, amikor
bemenekülve az udvari hőség-
ről, helyet foglalunk az elnök
valamivel hűvösebb szobájá-
ban, a kényelmes fotelokban.

Ha már úgy mondta, „szol-
gálat” — cseléd korában
mondták így —, ennél a kato-
nás kifejezésnél maradtunk:

— Változatlanul aktív szol-
gálatban?

— Elégedett a sorsával?
— En nagyon.
— És a többi hasonló korú
nyugdíjas?

— Ők sem mondanának
mást.

— Mi mindennel könnyíti a
termelőszövetkezet a megöre-
gedett alapító tagok öreg nap-
jait?

— Semmi túlzás nincs ab-
ban, ha azt mondom, hogy
most jobban vigyáznak ránk,
mint amikor még, aktív dol-
gozók voltunk. Ezt már a töb-
biek nevében is mondom. Kár,
hogy sokan meghaltak az el-
múlt huszonnyolc év alatt...
— Ha névsorolvasást tartá-
nánk?

— Itt-ott mondanám, hogy
még él. Amióta azonban eny-
nyire megnőtt a Lenin Terme-
lőszövetkezet, nemcsak azok-
ról kell gondoskodni, akik
először mondták ki, hogy szó-

megfelelő mennyiséget. Nem
fedkeztek meg rólunk, nyu-
gott öregkorot biztosítanak. Ju-
tányos áron kapunk takar-
mányt is a háztáji tehének és
sertések részére. Ezt is díj-
mentesen hozzák ki... Aki
még nem annyira elesett, hogy
járni, dolgozni ne tudna,
majdhogynem mindennapos
vendég a központban, vagy
abban az üzemegységben,
amelyik közelebb esik a laká-
sához.

— Jól szétnézett Sarkadon?

— kérdezte Szegedi bácsi.

— Bejártam néhány utcát.

— Láttam, milyen házak épül-
nek, hogy úgy mondjam, épül-
tek az elmúlt években? Vala-
mikor nem ilyen volt ez a
község. A roskadozó, nádföde-
les viskókat, nagyon szép két-
három szobás családi házak
váltották fel. Én is építkezem.
Kell még egy szoba. Most ott

BARTA PÉTER BOLDOGH ISTVÁN KISS SÁNDOR KUBEK ISTVÁN MUROK LÁSZLÓ

PRIBÉK ALBERT SAJTI FERENC özv. SZABÓ IMRÉNÉ SZEGEDI JÁNOS id. SZÍN JÁNOS

Néhányan a ma is élő alapító tagok közül...

— Már nem. Elszaladtak az
évek. En is nyugdíjasban va-
gyok. Mondom magamnak,
amikor megkapom az obsitot:
no, öreg, most kedvedre pi-
henhetsz. Olyasmit éreztem,
meg is érdemlem a sok nehéz
év után. En is cselédként
kezdtam, mint édesapám, elő-
ször Sarkadon, majd mint
parádés kocsi a fegyverneki
OFI (Országos Földhitei Inté-
zet) gazdaságban. Az akkori
jóságigazgató vitt magával
oda. Azt mondta: olyan em-
berre van szüksége, aki úgy
ért a lovakhoz, mint én. Szer-
tettem is mindig a lovakat.
Hanem Fegyverneken ronda
két állatot kaptam! Ha jól
emlékszem, én voltam a tize-
dik parádés kocsisa Czerman-
nak. A loápoló gyerek azzal
fogadott:

— Maga sem lesz itt so-
káig!

— Meglátjuk, fiam — mon-
dom a kis rongyosnak. Vol-
tak is cifra eseteim. Alig há-
rom hét alatt azonban keze-
bárány lett a két fenevadból.
Ettől függetlenül jól éreztem
magam Fegyverneken. Ott ért
a felszabadulás is. Amilyen
gyorsan csak lehetett, hazajöt-
tem. Akkoriban alakultatott a
szövetkezet. En is beálltam.
Ennyi év után is azt mondom,
okosan választottam. Édes-
apám negyven évig volt ura-
dalmi cseléd. Halála előtt egy
nappal még dolgozott. Tudja,
mit kapott az uraságtól? Egy
oklevelet és egy fejfát. S hogy
mit kapok én, mint nyugdíjas?

Havi nyolcszáz forint nyugdí-
jat és ezerkétszáz forintot
azért, mert még dolgozgatok.
Nem kell megszakitani maga-
mat. Most például, csak úgy,
szórakozásból, az udvari ró-
zsákat gondozom. Reggel el-
megyek a postáért, kiszaladok
bevásárolni, aztán, amikor
már mindenki elment, rendbe-
hozom az irodákat.

vetkezetet alakítunk, hanem
azokról is, akik később csatla-
koztak hozzánk. A többszöri
összevonás után az öregek is
megszaporodtak. Több, mint
késztáz öregek van. Először
is: minden esztendőben meg-
tartjuk a nyugdíjasok napját,
amit még mi hoztunk létre. A
méghozzá a község legelőke-
lőbb éttermében. Ezen az ösz-
szejövetelen nekünk számol be
a mostani vezetőség arról, mit
értek el az előző évben. Mi
lett abból a közös gazdaságból,
amit még mi hoztunk létre. A
másik, ami minden öregnek
jólesik: meghallgatják a véle-
ményünket. Évtizedes tapasz-
talatokról beszélgetünk ilyen-
kor. Nekünk pedig bőven
van.. A nyugdíjasok válto-
zatlanul megkapják a háztá-
jiukat. Sőt, ha valaki már
annyira magatehetetlen, hogy
nem tudja megkapálni a ku-
koricaföldjét, annak terméket
szállítanak haza, teljesen díj-
mentesen. Ez átlagtermésnek

segédkeznek a gyerekek. Ha-
marosan befejezzük...

— Fegyverneken egyszer azt
mondta nekem az egyik szov-
jet örnagy: a maga fiából,
meglátja, gépkocsivezető lesz!
Nagyon szereti ez a gyerek a
motort... Milyen igaza lett.
Az idősebb fiam valóban gép-
kocsivezető, és itt dolgozik a
Lenin Termelőszövetkezetben.
Legalább húsz éve már.

— Sok olyan családja van
a „Leninnek”, ahol az apa
örökségét a fiúk veszik át?

— Nagyon sok. De így volt
ez régen is.

— Az elmúlt években sok
fiatal hagyta el a mezőgazda-
ságot.

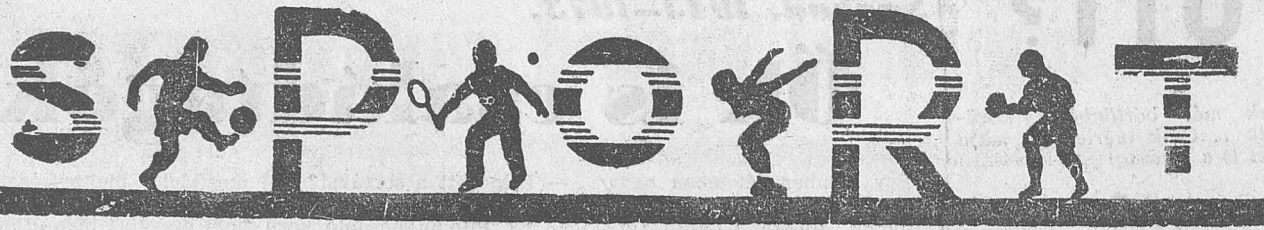
— Nálunk más a helyzet.
Mi éppen arra vagyunk büsz-
kék, hogy a termelőszövetke-
zetben sok fiatal dolgozik.

A sorozat következő részé-
ben róluk, az örökösökről szá-
molunk be...

— K. I. —

Egy kis terefere az új ház kapujában

LABDARÚGÁS

Sorsoltak a második fordulóra

EK: Benfica negyedszer

Lisszabonban kezd az Ú. Dózsa a portugál bajnokkal

Mintha csak titkos kezek irányítanák az Európa Kupa sorsolását, magyar csapat a torna történetében immár negyedszer játszik a portugál Benfica együttesével — ezt az eredményt hozta a Zürichben megtartott párosítás.

Első ízben is az Ú. Dózsa, azután az ETO, majd a Vasas került szembe az ötszörös EK-döntős kétszeres védővel, amely mindegyik alkalommal továbbjutott magyar ellenfelével szemben.

Most, tizenhárom év után, az Ú. Dózsa — a Rába, Vasas nevében is — alkalma nyílik a revansra Eusebio és társai ellen, akik, ha öt év óta nem is jutottak el újra az EK-döntőig, ma is az európai élvonalhoz tartoznak.

Az Ú. Dózsa ellenfele is tekintélyes erőt képvisel. Ezt bizonyára tapasztalja majd november 7-én, a visszavágón (az első mérkőzés október 24., Lisszabon) a budapesti közönség is, amelynek az EK jövőtől újra igazi futball attrakcióban lesz része.

Az EK második fordulójában ezeken kívül is nagy mérkőzéseket ígér, s a sors összehozta az NSZK-bajnok Bayern München és az NDK-bajnok Drezdai Dynamo csapatát, amely a Juventus legyőzésével az „első menet” legnagyobb meglepetését keltette.

A KEK-ben is kitűnő mérkőzések lesznek (ha továbbjutott volna a Vasas, portugál csapatot kap), míg az UEFA-tornán a Bp. Honvéd ellenfele a bolgár Lokomotiv Plovdiv (itt a Ferencváros a Fe-

lenoördal játszhatott volna). A Bp. Honvéd esetében kísért a tavalyi sorsolás: a második fordulóban akkor is bolgár csapatot kapott, a Beroet, amely le is győzte. Talán az idén ez már nem ismétlődik, s október 24-én, idegenben a Honvéd nem szenved olyan vereséget, amelyet november 7-én nem lehet majd kiegyenlíteni.

ÍGY SORSOLTAK

EK (8 közé jutásért)

Benfica—Ú. Dózsa
Celtic—Vejle
Trnava—Zarja
Cr. Zvezda—Liverpool
Bruges—Basel
D. Bukarest—A. Madrid
Ajax—CSZKA
B. München—D. Dresden

KEK (8 közé jutásért)

Roussia—Rangers
Sporting—Sunderland
Banik—Magdeburg
Beroe—Bilbao
FC Zürich—Malmö
Lyon—PAOK
Brann—Gentoran
Milan—Rapid

UEFA-KUPA (16 közé jutásért)

Plovdiv—Bp. Honvéd
Leeds—Hibernian
Ipswich—Lazio
Stuttgart—Presov
Düsseldorf—Admira
Leipzig—Wolverhampton
Aberdeen—Tottenham
Setubal—Faring White
Feyenoord—Gwardia
D. Kijev—Koppenhagen
D. Tbilisi—Beograd
St. Liève—Craiova
Nice—Fenerbahçe
Marseille—FC Köln
Ruch—Jena
Panahiki—Twente

A NOB KONGRESSZUSA

Változások az olimpiai játékok műsorában

Az olimpiai kongresszust követően megkezdte munkáját a NOB 74. ülészakája. Az első megbeszélés tárgya az olimpiai programcsökkentésekkel kapcsolatban több nemzetközi sportszövetség által benyújtott javaslatok megtárgyalása volt. A következő döntések születtek:

Gyeplabda: Az 1976-os montreali nyári játékokra 12 férfi-csapat részvételét engedélyezik.

Kerékpár: Véglegesen törölték a versenyei közül a két-üléses gépek (Tandem) viadalát, továbbá az eddigiekkel ellentétben csak egy sportolót lehet indítani a repülőversenyben.

Lövészet: Törölték a programból a nagyobb sportpuska számot.

Úszás: A férfiaknál 38-ról 33-ra, a nőknél 35-ről 30-ra csökkentik a résztvevők számát. Törölték a programból a 200 méteres férfi és női vegyesúszást és a 4x100 méteres férfi gyorsváltót.

Vívás: Minden ország minden számban négy helyett csak két versenyzőt indíthat, ezenkívül egy tartalékot lehet nevezni. A vívóversenyei idejét 11-ről 10 napra csökkentették.

Kajak-kenu: Megerősítették azt a müncheni döntést, amely szerint a slalomversenyeket megszüntetik.

Íjászat: Országoként két főben határozták meg az indulók számát.

Labdarúgás: A 16 csapatos létszámot Montreálra megváltoztatták, de 19 helyett csak 17 játékost lehet nevezni.

Atlétika: Törölték az 50 kilométeres gyaloglást.

Torna: A NOB megvárja a nemzetközi szövetség soron következő kongresszusát, és csak akkor dönt a versenyzők számának és az érmeinek a csökkentéséről.

A NOB 74. ülészakán a Nemzetközi Olimpiai Bizottság 60 tagja vett részt.

Mit tesz a NOB?

Négynapos tanácskozás után befejeződött az olimpiai kongresszus, amelyet utoljára 43 éve rendeztek. Willi Daume, a NOB nyugatnémet al-elnöke szerint a tanácskozások sürgős változtatásokat tettek időszerűvé, a várható reformok formája és üteme első sorban a NOB 74. ülészakájának munkásságától függ, amelyet közvetlenül az olimpiai kongresszus után rendeznek.

Lord Killanin, a NOB elnöke hasonló véleményen volt.

— A már ismert problémák most világosabbak lettek, de ugyanakkor újabb gondok is a felszínre kerültek, szerencsére az orvoslást célzó javaslatok kíséretében — nyilatkozta.

A nemzetközi sportsajtó egyöntű véleménye szerint Lord Killanin első, igazán nagy szerepét, az elnöki tisztséget nagyvonalúan látta el.

Az olimpiai kongresszus után nem oszlik fel az úgynevezett „hármasszövetség”, amely a NOB, a nemzetközi sportszövetségek, valamint a nemzeti olimpiai bizottságok képviselőiből alakult meg. A bizottság ezután a NOB mellett működik.

NB I.: mérleg

Csodálatos, szép „venaszonyok nyara” csalogatta a sporttelepekre a nézőket az őszi szezon „csúcsgorgalmában”. A csapatok egy forduló erejéig visszatértek a bajnoksághoz, amelynek nyolcadik játéknapiján ezúttal csak egy kevésbé érdekes mérkőzés (Egyetértés—SZEOL 1:1) került szombatba. A szegediek meg szerették volna ismétleni legutóbbi fővárosi bravúrukat, de a döntetlennel többre nem sikerült, az ellenfél — az Egyetértés — az egyetlen csapat, amely az őszi szezonban még nyeretlen...

Vége viszont az utolsó veretlenségnek, mert a Salgótarján három győzelem, négy döntetlen után, első ízben maradt alul, mégpedig saját otthonában. Igaz, az ellenfél a Bp. Honvéd volt, amely a Rába elleni vereség után — sokot rapszódikus módján — most újra jól játszott, s így a táblázaton is hátrább szorította a Salgótarjánt.

Egyöntűt viszont a Vasas szereplése: teljes a hullámvölgy, az együttes újra vitathatatlan vereséget szenvedett az idén kitűnő Tatabányától, és lassan már a kiesési zónában találja magát. A hírek szerint már Baróti mesteredző is a távozás gondolatával foglalkozik... A Ferencváros viszont játékaival is cáfolta vasárnap a „válságot”, az egész csapat igyekezett, s csak azért nem győzhetett, mert a Pécs kapujában az örökifjú Rapp, r int a mágnes, vonzotta a labdákat.

A góllövőlista élesoportja: 11 gólos: Kozma (Bp. Honvéd), 7 Antal (SZEOL) és Koritár (MTK), 6 Fazekas (Ú. Dózsa), 5 Bene, Tóth (mindkettő Ú. Dózsa), Peszkei (Dorog).

Ú. Dózsa—ZTE

4:1

Megyeri út, 8000 néző. Vezetete: Palotai — egy nagy hibától eltekintve — megfelelően. Jól előkészített pályát, kitűnő világitást (12 perces késéssel). Gólok: Bene (44. p.), Tóth (11-esből, 52. p.), Nagy (60. p.), Fazekas (65. p.), illetve Szabó (43. p.).

Ú. Dózsa: Szentmihályi — Noskó (Kellner, 72. p.), Horváth, Harsányi, — Kolár — Dunai III, Tóth — Fazekas, Bene, Nagy, Zámbo.

ZTE: Déri — Molnár, Vörös, Mihalecz, Filó — Gáspár (Soós, 61. p.), Kocsis I. — Kelemen (Rácz, 61. p.), Szabó, Bita, Papp.

FTC—Pécs

0:0

Népstadion, 7881 fizető néző, vezető: Somlai — kifogástalanul. Csodálatos idő, biliárdasztal-szerű pálya.

Ferencváros: Domján — Martos, Bálint, Megyesi — Juhász, Eipel — Szőke, Ebedli, Albert, Kú, Máté (Branikovits, 65. p.).

Pécs: Rapp — Kincses, Kocsis, Tóth — Farkas, Konrád — Kardos, Juhász, Bálint, Zombori, Benesik.

Haladás—Csepel

1:2

Szombathely, 7000 néző. Vezetete: Halász M. — gyengén. Nap-sütéses idő, kitűnő talaj pálya.

Haladás: Domján — Martos, Bálint, Megyesi — Juhász, Eipel — Szőke, Ebedli, Albert, Kú, Máté (Branikovits, 65. p.).

Csepel: Rapp — Kincses, Kocsis, Tóth — Farkas, Konrád — Kardos, Juhász, Bálint, Zombori, Benesik.

Haladás: Domján — Martos, Bálint, Megyesi — Juhász, Eipel — Szőke, Ebedli, Albert, Kú, Máté (Branikovits, 65. p.).

Csepel: Rapp — Kincses, Kocsis, Tóth — Farkas, Konrád — Kardos, Juhász, Bálint, Zombori, Benesik.

Haladás: Domján — Martos, Bálint, Megyesi — Juhász, Eipel — Szőke, Ebedli, Albert, Kú, Máté (Branikovits, 65. p.).

Csepel: Rapp — Kincses, Kocsis, Tóth — Farkas, Konrád — Kardos, Juhász, Bálint, Zombori, Benesik.

Haladás: Domján — Martos, Bálint, Megyesi — Juhász, Eipel — Szőke, Ebedli, Albert, Kú, Máté (Branikovits, 65. p.).

Csepel: Rapp — Kincses, Kocsis, Tóth — Farkas, Konrád — Kardos, Juhász, Bálint, Zombori, Benesik.

Gólok: Csordás (35. p.), Farkas (43. p.), Buronyi (69. p.).
Csepel: Fátér — Vellai, Sándor, Pető, Hunyadi — Godán, Gulyás, Varga — Szalai, Buronyi, Csordás.

Haladás: Mursits — Szántai, Pék (Stieber, 46. p.), Horváth A., Hauser — Halmosi, Farkas, Kulcsár — Bokor, Király, Fehérvári (Sebestény, 86. p.).

Rába—MTK

3:1

Győr, 8500 néző. Vezetete: Marton — jól. Nagyszerű idő, jó pálya. Gólok: Koritár (7. p.), Csil-dei (25. p. és 52. p.), Péntes (44. p.).

Rába: Borbély — Baumann, Pozsgai, Sebők, Izsáki — Somogyi, Horváth (Glázer R., 73. p.), Póczik — Péntes, Varsányi, Csil-dei.

MTK: Varga — Török, Dunai, Csorna, Nyíró — Kovács, Kunszt (Csetényi, 70. p.), Borsó — Takács (Burg, 46. p.), Koritár, Becsei.

Tatabánya—Vasas

3:0

Tatabánya, 10 000 néző. Vezetete: Vízványó — gyengén, sok hibával. Kitűnő idő, jó talaj pálya. Gólok: Arany (5. p.), Szabó (44. p.), Tóth (90. p.).

Tatabánya: Brúnyi — Hernádi, Néder, Laczkó, Horváth L. — Kovács, Arany, Knapik — Szabó, Kőműves (Salló, 80. p.), Tóth.

Vasas: Mészáros — Török, Fábán, Lakinger, Kántor — Müller, Komjáti, Vidáts — Gass (Szőke, 80. p.), Tóth B. (Kisteleki, 44. p.), Sipőcz.

Salgótarján—Bp. Honvéd

0:3

Salgótarján, 11 000 néző. Vezetete: Hévízi — jól. Nyárias idő, remek pálya. Gólok: Pál (38. p.), Kozma (70. és 90. p.).

Bp. Honvéd: Lévy — Kelemen, Egervári, Lukács, Pál — Szűcs, Füle — Kocsis, Pintér, Bódi, Kozma.

SBTC: Magyar — Miklós, Kmetty, Sáfrány, Berindán — Varga, Kajdi, Répás — Kovács, Horváth (Szoó 87. p.), Jeck.

Dorog—Videoton

0:2

Dorog, 5000 néző. Vezetete: Szávó — megfelelően. Napos, kellemes idő, kitűnő pálya. Gólok: Karsai (43. p.), Burka (65. p.).

Videoton: Kovács L. — Nagy III., Kovács J., Szabó — Hartay, Fejes — Wollek, Nagy II., Bogáti (Kuti, 46. p.), Karsai, Burka.

Dorog: Schnitzer — Asprány, Tóth (Takács, 70. p.), Kácsor, Gabala — Horváth, Gubán, Virág — Laczkó, Peszkei, Bartalos.

SZEOL—VM Egyetértés

1:1

Szőnyű út, 3000 néző, vezető: Bana. Góllövő: Galambos (öngól), illetve Siklósi.

SZEOL: Gujdar — Várhelyi, Varga, Pataki, Virágh — Bánfalvi, Zámori, Vörös — Szeghalmi, Vas, Antal.

VM Egyetértés: Hajdú — Vágólyi, Józsa, Sóvári, Szigeti — Galambos, Komáromi — Turai, Szurmai, Siklósi, Halápi.

1. Ú. Dózsa 8 7 1 25:14 12
2. Rába ETO 8 5 2 13:9 12
3. Tatabánya 8 4 3 14:9 11
4. Bp. Honvéd 8 5 3 21:9 10
5. SBTC 8 3 4 17:6 10
6. FTC 8 4 1 31:7 9
7. Videoton 8 3 3 2:9 10 9
8. Pécs 8 3 3 2:10 12 9
9. SZEOL 8 3 1 4:13 12 7
10. MTK 8 3 1 4:11 13 7
11. Csepel 8 2 2 4:12 15 7
12. ZTE 8 2 2 4:6 14 6
13. Haladás 8 1 3 4:7 10 5
14. Vasas 8 1 3 4:7 11 5
15. Dorog 8 1 2 5:8 14 4
16. Egyetértés 8 4 4 6:15 4

Lengyel sikerek

Bonnban befejeződtek az idén első ízben kiírt tízpróba Európa Kupa küzdelmei. A befejező öt szám után — meglepetésre — a lengyelek szereztek meg az első helyet, legyőzve a Szovjetunió és az NDK válogatottját.

Végeredmény: 1. Lengyelország 23 578 pont, 2. Szovjetunió 23 434, 3. NDK 22 732, 4. Franciaország 22 578, 5. NSZK 22 321, 6. Svédország 22 125.

Az egyéni sorrend: 1. Lennart Heilmann (svéd) 8120, 2. Le Roy (francia) 7942, 3. Skowronek (lengyel) 7936.

A varsói Skra-stadion tartánpályáján lengyel-román női válogatott atlétikai viadalt rendeztek. A találkozón a lengyel együttes 77:58 pontarányú győzelmet aratott. A válogatott viadal egyik érdekessége az volt, hogy Szewinska ez-

úttal először indult a 400 m-es síkfutásban, és mindjárt 52 mp-es új lengyel csúcscsal győzt. A 800 m-es síkfutásban Katolikowa 1:59,3 mp-cel állított fel új lengyel rekordot. A verseny idején B. Malinowski 500 m-en 13:32,8 mp-cel beállította a lengyel csúcscot, a 3000 m-es akadályfutásban pedig 8:21,6 mp-cel új rekordot ért el.

Moszkvában 75 ezer néző előtt 0:0 arányban végződött a Szovjetunió és Svédország válogatott labdarúgócsapatainak barátságos mérkőzése.

Óttusa, Prágában, a vasutasnap alkalmából rendezett nemzetközi versenyen egyéniben Vass, csapatban a magyar együttes győzt.

Hága. A holland labdarúgó-bajnokság rangadóján Ajax—Feyenoord 2:1.

Elhunyt a legendás hírű

Paavo Nurmi

Helsinkiből érkezett a szomorú hír: 76 éves korában elhunyt a legendás hírű futóatléta, Paavo Nurmi, akinek még életében szobrot állítottak a finn főváros olimpiai stadionjában.

Úgy fut, mint Nurmi — ez a legnagyobb dicséret volt, amelyet távfutó kapott, még jóval azután is, amikor a finn „futógép” már régen visszavonult. Ez sem saját akaratából történt: 1932-ben profinak nyilvánították, s már nem vehetett részt negyedik olimpiáján.

Csodálatos pályafutás állt mögötte: olimpiai bajnok volt már 1920-ban Antwerpenben 10 000 méteren, s azután

1924-ben, Párizsban másfél órán belül megnyerte az 1500 és az 5000 métert, 1928-ban a 10 000 métert. Csak úgy ismerte a sportvilág, mint azt a futót, akinek kizárólag a karórája volt az ellenfele. Futás közben stopperórán állandóan ellenőrizte magát, s egyik világrekordot a má-

sik után érte el, összesen huszonötöt.

Nurmi fénykorában bejárta az egész világot, a húszas évek végén az Új-lói úti sporttelep közönsége is ünnepelhette egy meghívásos versenyen.

Paavo Nurmi visszavonulása után kis sportáruüzletet nyitott Helsinkiben, de magányosan élt. Nem felejtette el a profiváddal őt ért méltánytalanságot, és hosszú évek után csak akkor lépett újra a nyilvánosság elé, amikor teljes rehabilitációként éppen őt kérték fel, hogy az 1952. évi játékokon az olimpiai lánggal befusszon a stadionba.

Ez volt utolsó sportbeli ténykedése. Azután újra bezárkózott otthonába, senkit sem fogadott. Az utolsó években mégis az a jó érzés töltötte el, hogy késői utódai — Vaatainen, Vasala, Viren — visszahódították azt a futóhegemóniát, amelyet fél évszázada ő te-remtett meg hazájának.

RÖVIDEN

VÍZILABDA

Döntetlen a rangadó

Öt bajnoki mérkőzést játszottak a margitszigeti uszodában. Ezek közül kiemelkedett az FTC—OSC rangadó, amely az első perctől az utolsóig méltó volt a magyar vízilabdasporthoz.

A találkozón az FTC az első negyedétől kezdve vezetett 1:0-ra, 4:1-re és 6:3-ra, de az utolsó percekben dr. Konrád három góljával egyenlített az OSC, s így a mérkőzés 6:6 arányú döntetlennel végződött.

További eredmények: Vasas—Szentes 7:3, BVSC—Eger 8:7, Ú. Dózsa—Izzó 6:6, Bp. Honvéd—Bp. Spartacus 2:1.

ÖKÖLVIVÁS. A döntőkre került sor a berlini nemzetközi bajnokságon, amelyen 17 európai, ázsiai, afrikai és amerikai ország versenyzői indultak. A hatgúny magyar csapatból a papírsúlyban olimpiai bajnokunk, Gegő György nagy közönségsikert aratva, biztossá győzelmet ért el a román Boboc ellen.

Walter Schmidt, a nyugatnémet kalapácsvető világrekordere egyévi szünet után Lahrbau ismét pályára lépett, és 67,32 m-es eredménnyel győzött.

MANCHESTER: George Best, az angol futball fenegyereke ismét felhúzza magára a Manchester United mezt. Best szorgalmasan végezte az edzéseket, erőállapota már megfelelő, játszhat — mondotta a csapat menedzsere, Tommy Docherty. Best éppen egy évvel ezelőtt jelentette ki: soha többé nem játszik a Manchester Unitedben. Best először a Wolverhampton Wanderers ellen lép újra pályára.

Jövőre, a labdarúgó-világbajnokság 16-os döntője előtt tartja kongresszusát a Nemzetközi Labdarúgó Szövetség. Sir Stanley Rous, a jelenlegi elnök már 78 éves lesz, s ezért a brazil Joao Havelange pályázik a tisztségre. Már megkezdte „hadjáratát”, s egyebek között azt ígéri, hogy megválasztása esetén felemelik a B-döntősök számát 16-ról 20-ra, vagy 24-re; ifjúsági világbajnokságot szerveznek, s nemcsak Európa és Dél-Amerika, hanem Afrika és Ázsia is kap világbajnokságot. Havelange ezt nem vetlenül ígéri: a FIFA 139 tagállama közül csaknem száz afrikai és ázsiai ország.

ATLETIKA. Tizennyolc ország 126 versenyzője állt rajthoz a kaszál maraton futóversenyen. A győzelmet a szovjet Mojszejev szerezte meg, csapatban a szovjet versenyzők közül Szekeres kitűnően szerepelt, a negyediknek érkezett célba. A magyar csapat he-
dik.

Befejeződtek az idei motorke-
rőpáros gyorsasági világbajnok-
sági versenyek, s kialakult az 1973.
évi végső sorrend. A 350 kcm-es
géposztályban Drapál János a 7.
helyen végzett. A sorrend: 1.
Agostoni (olasz) 84, 2. Lansiuvori
(finn) 77, 3. Read (angol) 56, 4.
Dodd (auszturáliai) 49, 5. Anders-
son (svéd) 38, 6. Braun (nyugat-
német) 33, 7. Drapál (magyar) 30.

SPORTLÉVÉSEZET. Befejeződött a Marcialóányi téli lőtéren a nemzetközi lövészverseny. A standardpuska háromszor 20 lövéses női versenyében a szovjet Zalina Baiba 581 körös, nagyszerű eredménnyel nyert. A magyar versenyzők közül Mátrai ezüst-, Farkas és Tóth bronzérmeket nyert.

NB I/B

Komló—Szekszárd 0:0
Olabányász—Budafok 2:1
Kecskemét—Ganz-MÁVAG 2:2
Váralota—DVTK 0:1
Békéscsaba—DVSC 0:0
K. KFSE—MÁV DAC 2:0
Pénzügyőr—Oroszlány 3:0
Bp. Spartacus—SZMTE 1:3
Eger—Dunaújváros 2:1

1. DVTK 9 7 1 2 16:7 14
2. Olabányász 9 5 2 2 16:11 12
3. Kecskemét 9 4 4 1 11:7 12
4. Budafok 9 4 2 3 14:10 10
5. Komló 9 4 2 3 12:8 10
6. SZMTE 9 3 4 2 14:12 10
7. DVSC 9 3 2 5 5:9 9
8. Pénzügyőr 9 4 1 4 15:16 9
9. Békéscsaba 9 4 1 4 11:12 9
10. KKFSE 9 3 4 2 12:14 9
11. Dunaújváros 9 3 2 4 19:17 8
12. Váralota 9 2 4 3 8:8 8
13. Szekszárd 9 1 6 2 5:8 8
14. MÁV DAC 9 3 2 4 12:14 8
15. Bp. Spart. 9 2 4 3 8:10 8
16. G.-MÁVAG 9 2 4 3 9:13 8
17. Eger 9 2 2 5 12:15 6
18. Oroszlány 9 1 2 6 3:16 4

NB II

Keleti csoport

V. Láng—Kiskunhalas 3:0
DMTE—BVTSK 3:0
Hajdúböszörm.—Bp. Ép. 1:2
Sz. MÁV—Volán SC 1:1
SZVSE—Szálitók 0:1
Szegei D.—III. ker. TTVE 3:1
DEAC—KTE 5:2
Szabó L. SE—Cegléd 0:0

1. Szálitók 8 7 1 25:5 15
2. Bp. Építők 8 6 2 20:9 14
3. Volán SC 8 4 3 13:7 11
4. Szabó L. SE 8 5 1 20:10 11
5. Sz. Dózsa 8

TUDOMÁNY • TECHNIKA

A tükör kistükre

Milyen öreg a tükör? Jöszörel idősőbb, mint mi. Már-mint mi, emberek, akik öregszünk, jövőnk, távozunk, és tükrünket továbbadjuk a következő nemzedékeknek. Hogy miként lehet öregebb az emberiségénél? Természetesen nem tárgyi mivoltában, csupán funkciójában, hiszen a majom is a víz fölé hajol, hogy meglekintse benne képét. ... Ám lehet, hogy ezt csak a mi szelídített kultúr-majmaink teszik, s talán nem is helyes szokásaikból ama hajdani majomra következtetni. Maradjunk hát az embernek.

A görög mítosz Narcissusáról tudjuk, hogy nem tudott betelni a víz tükreben látott képével. A népmese viszont már olyan királynőről szól, aki emberkéz készítette tárgyat faggat: „Kis tükrös-kém, mondd meg nekem, ki a legszebb a világon?” Formás kis tükröt tart a kezében az a ledér életű egyiptomi leányzó is, akit arcfestés közben leste meg ismeretlen ábrázolója, hogy pár vonallal papirusztekercsre vesse szépítő-kező figuráját.

A tükör tehát olyan régi, mint az emberi hiúság, amelynek kezdetét — a múltnak mélyrehatóan kútját vizsgálva — mindeddig nem tudhattuk meg. Anatole France szerint az öltözködés első pillanatában kezdődött.

Az első tükrök ezüstből készültek, csak később tértek át készítőik az ónfonccsal bevont üveg használatára, majd a múlt században az ónfoncsort ezüsttel kezdték pótolni, mert a higany mérgező hatásától nem sikerült megóvni a munkásokat. A használat hiúságának — a gyártók egészsége volt az ára.

Az egymást váltó korok, stílusok, a használat módja, s a használat neve, társadalmi helyzete szerint roppant sokféle a tükör megjelenési formája. A zsebtükről, a pudrirtól a nagytükről, borotválkozótükről a tükörtermék fényes falái; a bútortervezés és a lakberendezés tárgyát képező csiszolt velencei üvegtől a népművészet sima vagy faragásos kerettel ellátott egyszerű táblauvegéig — mennyi változat, mennyi formája van, s mind milyen sok-

féle megvalósulása az emberi leleménynek, az ízlésnek!

A tükör, miközben bennünket saját külsőnk felvilágosít, önmagában is világosít, visszaverve a belső eső fényeket, megsokszorozza a fényforrások erejét. A tükörtermék már ebből a megmondoláshoz született, olyan korban, amikor száz szál gyertyával, vagy akár ezerrel sem volt könnyű fényessé varázsolni a tágas belső teret.

Erre már a gyermek Edison is rájött, amikor édesanyját sürgősen operálni kellett, az adott körülmények között otthon, a lakásban. Az aggódó kisfiú első gondolata volt, hogy a petróleumlámpa gyér világánál az orvos nem láthat jól. Összehordta hát a házban található valamennyi tükröt, és eléjük helyezte a ház valamennyi lámpáját: az operáció sikerült, az anyja életben maradt.

Gyakorlati felhasználás, művészet és líra, íme, így tükröződik a tükör fogalmában. Nélkülözhetetlen kis házi eszközünk dícséretére végül hadd idézzük Rilke sorait a „Hölgy a tükör előtt” című verséből, melyet Kosztolányi Dezső ültetett át nyelvéinkre: „Mint fűszert az álomitalban / feloldja tükre mélyiben / lankatag mozgását szeliden / majd mosolyát is bedobja halkan.”

Földi roham a hangsebesség elérésére

A harkovi motorgyárban befejezéshez közeledik annak az új versenyautónak az építése, amellyel szovjet mérnökök új abszolút sebességi világsúcsot szándékoznak felállítani. A csaknem tíz méter hosszú, három tonna súlyú járművet 1000 km/óra sebesség elérésére tervezték így először Graig Breedlove 968 km/órás világsúcsát szeretnék megdönteni vele, s ez a siker kiindulópontot jelenthet a hangsebességi gát földi áttörésének megkísérléséhez. A Vlagyimir Nyikityin főkonstruktor vezette csoport ötezer lóerő teljesítményű gázturbinát épít be a teljesen szokatlan formájú, tökéletesen áramvonalas versenyautóba.

Történelmi kertjeink

Aki Ausztriába tart, bizonyára felkeresi majd Schönbrunn csodálatos parkját, a Franciaországba látogató a versailles-i kastély világhírű kertjét, aki pedig a Szovjetunióba megy, Petrodvorec kertészeti csodáit. A Rómába utazók a Villa d'Este csodálatos szökőkútjaiban gyönyörködnek majd.

Szerte a világon az idegenforgalom célpontjában állnak a történelmi kertek, parkok, amelyek rendszerint egy-egy kastélyt, apátságot vesznek körül, és amelyekben vízi játékok, gyönyörű fasorok, mesterséges szigetek, világhírű műemlékpületek és művészeti alkotások gyönyörködtek az oda látogatót. Ezeket a kastélyokat valamikor hatalmas parkokkal együtt építették, amelyekben a XVII–XVIII. század legjelentősebb művészeti alkotásait, nagyértékű ritkaságait, különleges növényeit helyezték el.

A különböző korszakok legnagyobb művészei adtak itt egymásnak randevút. Hazánkban Beethoven gyakori vendége volt Martonvásárnak, Haydn évekig lakott és alkotott Eszterháza, a mai fertődi kastélyban, ahol világhírű képgyűjteményt is létesített Eszterházi Pál. Színvonalas hazai színielőadásokat tartott itt, és innen terjedt el a bábjáték is Magyarországon.

MŰZEUM A FAÓRIÁSOK ÁRNYÉKÁBAN

Jelenleg nagyszabású felújítási munkálatok folynak Nagycenken, a Széchenyiek ősi székhelyén. A kastély megpróbál néhányat bemutatni „a legnagyobb magyar” kedvenc témái közül. Lesz itt közlekedési múzeum működő vasúti szerelvényekkel, amelyek Fertőd és a kastély 3 km hosszú ősi hársfasorának kapuja között közlekednek majd, ahol csupa 300 éves óriás áll.

Az Országos Műemlékfelügyelőség nyilvántartásai szerint 120-ra tehető azoknak a — jórészt építészeti nevezetességgel is rendelkező — történelmi kerteknek a száma, amelyek érdemes lenne megmenteni, és amelyek közül, sajnos, jó néhány ma meglehetősen elvadult állapotban, a hozzá nem értés és a lelkiismeretlenség rombolá-

ának kitéve, egyelőre éppen csak létezik.

A Műemlékfelügyelőség munkatársa elmondta, hogy, sajnos, egyre több park — a hazai tájak legszebb egységei közül is sok — semmül meg. Pedig nem vagyunk túlságosan gazdagok ezekben az emlékekben.

AZ ALFÖLDI TÖLGYESEK TANÚI

Elő kell keresni az eredeti terveket a levéltárakból, gyűjteményekből, és megpróbálni a majdnem lehetetlent: eredeti állapotukban újjárestaurálni történelmi kertjeinket. Szerencsére, jó néhány ritka, különleges fafajta átvezetelte az évszázadokat. A már említett nagyeceni hársfasor európai ritkaság, de más híres fák is megtalálhatók a különböző parkokban. Mammutfenyő óriások, magnóliák, rododendronok, mocsári ciprusok — amelyek bonyolult, talaj fölé emelkedő gyökérhálózata szinte absztrakt kompozíciót alkot — kínai mammutfenyők vagy az az östölgyes, amely Kigýos mellett az egyik legszebb alföldi parkban található, és amely az egész Alföldet beborító valamikori tölgyesek utolsó maradványa.

Budapest környékén is jó néhány nevezetességet találunk. Például a Margitsziget parkját, amelyet József nádor telepített 1790 és 1799 között. Vagy a budavári kert, melyet 1956-ban állítottak helyre, és amelynek barokk jellegű kiépítését Mária Terézia kezdte meg az 1700-as évek elején. Barokk kert az óbudai Zichy-kastély és a nagytétényi Száraz Rudnyánszky-kastély is, ez utóbbiban egyébként Európa egyik legszebb bútor-múzeumát rendezték be.

Mi értelme annak, hogy az egykori főurak, országol papok hagyatékait, nagyúri passzióinak maradványait őrizgessük, sok millió forint költséggel helyreállítsuk?

Nem kevesen teszik fel ezt a kérdést. Arról azonban elfelejtkeznek, hogy ezek a helyek ma is alkalmasak a pihenésre, ma is gyönyörködhetnek, kincseik megőrzése a mi javainkat gyarapítja. S ha igaz is, hogy ezek a kastélyok egykor a nagyurak kényelmét szolgálták, az is tény, hogy sok egyszerű technikai megoldás innen terjedt el, idegen növényfajták honosítási kísérletei folytattak itt, új agrotechnikai módszereket próbáltak ki (innen terjedtek el például a melegházak, üvegházak).

MENTÉS AZ UTOLSÓ PILLANATBAN

Egy-egy ilyen park korának szinte minden technikai jellegű vívmányát felhasználta; a vízi játékok, vízi orgonák hidraulikus rendszereit, új építészeti megoldásokat, és szinte hihetetlen, hogy mi mindenre befogták a mesterséges tavakat és patakokat kiszolgáló helyi vízforrásokat.

A joggal világhírűnek nevezhető magyar műemlékvédelem szerencsére, de majdnem az utolsó pillanatban, felfigyelt arra, hogy történelmi kertjeinket meg kell menteni. Megkezdődött a magyarországi kastélyok és kertek rekonstrukciója. Ma, amikor minden tényérnyit zöldtelületre szükség van, ezek az ősi parkok fontosabbak, mint valaha. Védelmük, helyreállításuk, gondozásuk sok öröm forrását jelentheti. Ha történelmi kertjeink gondiát-baját nem is szoktuk együtt emlegetni a környezetvédelem divatos — és jó értelemben divatos — feladatai között, azért ez is ide tartozik. A legszebb történelmi kertek megmentése társadalmi érdek, mindnyájunk ügye.

EMLÉKEZÉS

Országsszerte megemlékeztek október hatodikáról, azokról a hősről, akiket 1849. október hatodikán, mint a magyar szabadságharc vezetőit, örökre elnémitott a császári önkény.

Immár 124 esztendeje a nemzeti gyász napja október hatodika. 1849-nek ezen a borongós őszi napján kiváló magyar hazafiak jutottak hőhírkékre. Sorrendben elsőként, a pesti Neugebäude kaszárnya udvarán Batthyány Lajost, az első magyar felelős kormány miniszterelnökét állította kivégzőosztag elé a kegyetlenségéről hírhedt Haynau. Ugyanekkor már Aradon is készültek a véres megtorlásra. Itt ezen a napon a magyar honvédsereg pa-

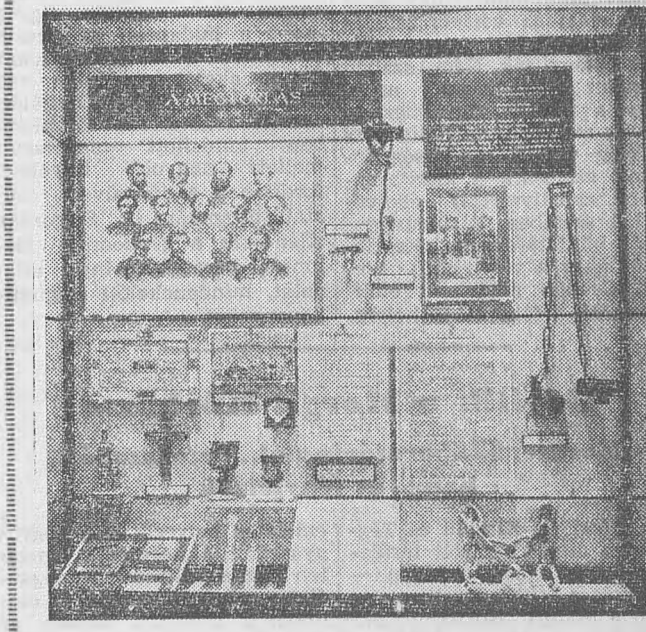
Gróf Batthyány Lajos kivégzése 1849. október hatodikán

rancsnoki karának tizenhárom tagját gyilkolták meg: Kiss Ernőt, Damjanich Jánost, Aulich Lajost, Vécsey Károlyt, Lahner Györgyöt, Nagy-Sándor Józsefet, Knežich Károlyt, Pöltenberg Ernőt, Leiningen-Westerburg Károlyt, Dessewffy Arisztidot, Török Ignácot, Schweidel Józsefet és Lázár Vilmost. Mindannyian bátran fogadták a halált, kegyelmet egyikük sem kért, mert tudták, hogy a legszentebb ügyért, a haza szabadságáért és függetlenségért áldoznak életüket.

Vécsey tábornok megcsókolja a kivégzett Damjanich kezét.

tek az utódok, akik kivívták a nemzet szabadságát és függetlenségét. Amiért az 1848-as szabadságharc hősei harcoltak, s amiért a vértanúk az életüket áldozták, az már évtizedek óta megváltoztathatatlannal valóság. Országunk, szocialista hazánk a világ haladásának élvonalába került, és a mai nemzedékek október hatodikát a kegyeletes gyász, a hősök iránti tisztelet mellett az önkény elleni gyűlölet napjaként tartják számon.

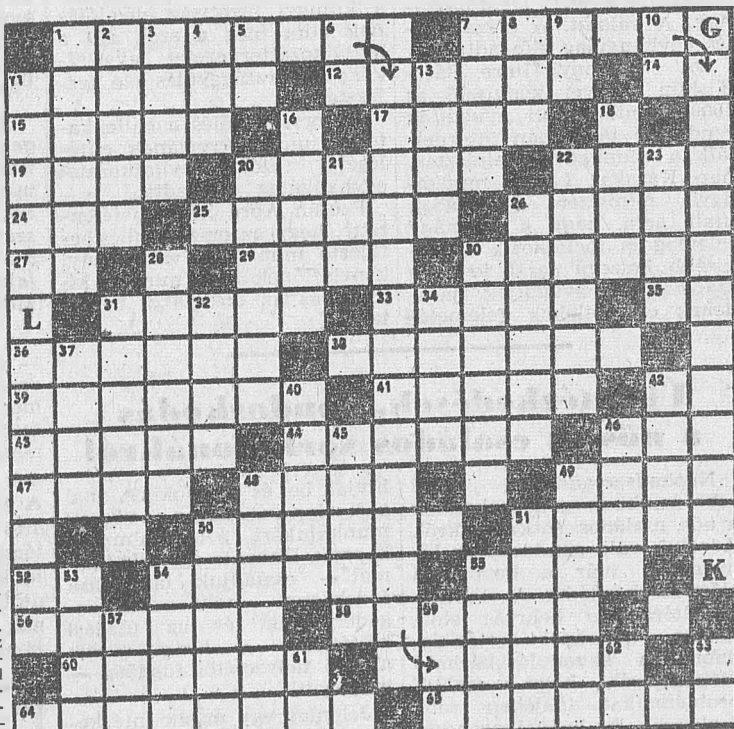
A magyar–jugoszláv bankkonzorcium igazgató bizottsága a Magyar Külkereskedelmi Bank és az Állami Fejlesztési Bank, valamint 10 jugoszláv bank képviselőinek részvételével háromnapos ülést tartott Budapesten. Az ülésen határozatokat fogadtak el a két ország vállalatok közötti termelési kooperációról, az ezek lebonyolítását elősegítő pénzügyi elszámolásokról, valamint megbeszélést folytattak a hitelezés kérdéseiről.

A MALEV Budapest–Varsó légijárata 25 évvel ezelőtt, 1948 októberében indult meg. A magyar–lengyel légügyi kapcsolatok közvetlenül a felszabadulás után léjtettek, 1947. október 1-én kötötték meg a két ország légügyi egyezményét. Az idén nyáron már a MALEV, a LOT és az Aeroflot 14 járata szállítja hetenként utasait Budapest és Varsó között.

Böles gondolat

Vízszintes: 1. Hemingway mondata. Folyt. a függ. 11. és vízsz. 7. sz. sorokban. 11. Konyhakerti növény. 12. Fanyar ízű bogolyjából bort is készítenek. 14. Tiltószó. 15. Pálmák gyümölcse a bételdió. 17. Nagyobboldott. 19. Női név. 20. A legújabb állam nevének egy része. 22. Festőművész: egy budapesti képzőszalon is hirdeti emléket. 24. Napszak. 25. Nagyvilági. 26. Francia városok polgármestere (MAIRE). 27. Kérdő névmás. 29. Hajóépítő műhely. 30. Város, de km-távolság is lehet. 31. Hússertés. 33. Angol költő, akinek verséből Petőfi is fordított. 35. M. P. 36. Kellő nyomatékkal. 38. Svéd diplomata. 39. Családi ünnepek vendégkoszorúja. 41. Számadatok sora. 42. F. L. 43. Felfogás, vélemény. 44. Valóban. 46. Francia utca. 47. A teljes kifejezéshez közeledik. 48. Oldalfegyver. 49. A Nemzeti Színház művésze. 50. Ilyen kor is van. 51. Afrikai állam. 52. E. I. 54. Eölyös testforma. 55. Folyónak van. 56. Jelzőharangocská. 58. A vérszerpénység orvosi neve. 60. Fejfedő. 64. Egy, más leírás „izmus” híve. 65. Munkáslázból lett francia színész.

Függőleges: 1. A Honvéd leles labdarúgója. 2. Kilátásba helyeztet. 3. Elhunyt művészettörténésünk. 4. ... Sumac. 5. E. A. 6. Légkör köz-

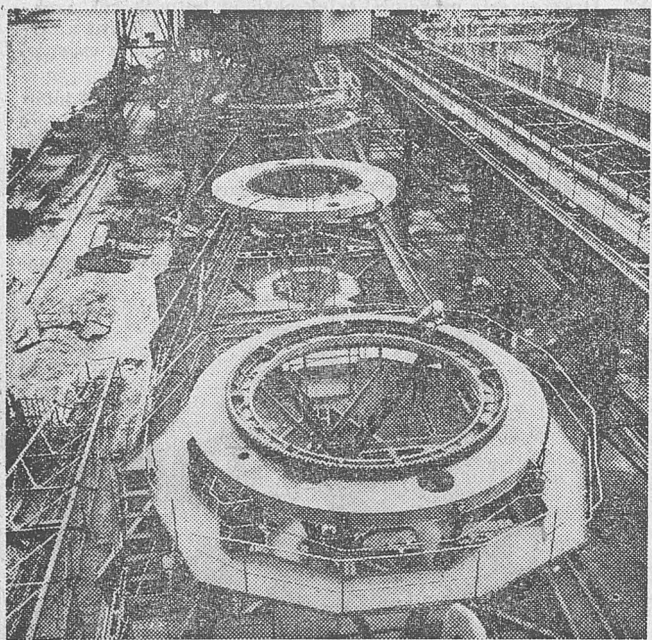

zepe. 7. Régi labdarúgó. 8. Jelez. 9. Kettős betű. 10. Kötőszó. 13. NSZK város. 16. Francia női név. 18. Gyermeteg. 20. Adásvétel helye (népiesen). 42. Sakktábla. 45. Orosz férfinév. 46. Vidéki sportklub nevében szerepel. 48. Ilyen a hangulat szótár listá. 49. Hacsaturján négyfelv-

Beküldési határidő: 1973. október 27.

A. A.

DARUK EXPORTRA — SOROZATBAN

A Magyar Hajó- és Darugár darugáregységében sorozatban készítik exportra az 5 tonna teherbírású, 30 méter gémkinyúlású darukat. Az idén hatvanat gyártanak szovjet megrendelésre. Képünkön: sorozatban készülnek az exportdaruk.

Csökcent a balesetek száma a fővárosban

Októberben fokozott közúti ellenőrzés Budapesten

— Tovább csökkent a közlekedési balesetek száma Budapesten — mondta dr. Vörös Balogh István ezredes, a Budapesti Rendőr-főkapitányság helyettes vezetője a Fővárosi Községi Balesetelhárítási Tanács sajtótájékoztatóján.

Az esztendő első nyolc hónapjában 370-nél kevesebb sérüléses baleset történt, mint 1972 hasonló időszakában. Öt-kevesebben haltak meg a budapesti utcákon, csaknem százal csökkent a súlyos, és több mint ötszázal a könnyű sérültek száma. Persze, az adatok még így is elszomorítóak: nyolc hónap alatt 155 halálos kimenetelű baleset, 1427 súlyos és 3107 könnyű sérült nem adhat okot a megnyugvásra. Még akkor sem, ha figyelembe vesszük, hogy már 1972-ben hasonló mértékű javulás volt tapasztalható az előző esztendőhöz képest.

A rendőrség — a sajtó és társadalmi szervezetek segítségével — két esztendője látott hozzá a korábbiaknál nagyobb mértékű balesetmegelőző munkához. Hogy ez a jó értelemben vett összefogás eredménnyel járt, azt a számok bizonyítják. Nem szabad azonban elfeledkezni arról, hogy a nevelő, figyelemztető szavak mellett mindeddig nagy szükség volt a rendőrség fokozott szigorára a kisebb-nagyobb szabálysértést elkövetőkkel szemben. A megszigorított büntetéseknek kétségtelenül nagy a visszatartó erejük. Csupán példaként említette meg a főkapitány-helyet-

tes, hogy az idén már sok esetben rőták ki a súlyos szabálysértést elkövetőkre — ittas vezetők, gyorskocsik — a legnagyobb szabálysértési pénzbírságot, az 5000 forintot. Súlyos esetben még az illető jogosítványát is bevonták egy-két hónapra. A legtöbb érintett ezt úgy tekint, mintha egy szabálysértésért kétszer büntetnék meg. Mivel ezt jogtalanul tartják, igen magas a fellebbezések száma. Pedig nincs ebben semmi jogsértés — mondta a főkapitány-helyettes —, a szabálysértési eljárás végén, éppúgy, mint egy jogerős bírói ítélet után, a rendőrségnek is lehetősége van a hajtsái engedély bevonására. Ez nevelő célzatú intézkedés, és a tapasztalatok szerint eredményes is.

Az eddigi kedvező tapasztalatokat figyelembe véve, és azt mérlegelve, hogy szeptemberben lassult az eddigi javulás — a Budapesti Rendőr-főkapitányság október 1-től 31-ig ismét fokozott közúti ellenőrzést tart, tehát a szokásosnál több rendőr figyeli majd a budapesti gépjárművezetőket és a gyalogosokat. Ezt az akciót egyúttal a téli közlekedésre való felkészülésnek is tekintik: a forgalomban tanúsított magatartás mellett nagyobb figyelmet fordítanak a járművek műszaki állapotára is. Szigorúan ellenőrzik a gépkocsik biztonságai berendezéseinek állapotát, mindenekelőtt a gumiköpenyeket.

Bővítik a Margit Kórházat

Korszerű laboratóriumok, betegszobák, hang- és fényjelzők

A Bécsi út, Kiscelli és Téglai utca által határolt területen, ösfás, ligetes erdőben — egészséges környezetben — épül a Margit Kórház új pavilonja.

A tervezők figyelembe vették a meglévő kórház és a terület adottságait, értékeit. A tervezés már tart, s a beruházás a jövő esztendőben kezdődik, 194 millió forintot költséggel.

Az új kórház bejárata a Kiscelli utcában lesz, erre a frontra épül a hétszintes hotel-szárnny és a hatszintes diagnosztikai szárny. Az új Margit Kórházban 463 beteget helyezhetnek el kitűnő körülmények között 1978-ban.

A hotelszárnnyban a második

emeleten helyezik el a nőgyógyászati, a harmadik emeleten lesz a szülészeti, a negyedik a belgyógyászati, az ötödik a sebészeti. Ebben az épületben kap helyet a központi betegfelvétel, az öltöző, itt lesz az igazgatóság és az étterem. A diagnosztikai szárnyban a nőgyógyászattal azonos szinten képezik ki a központi laboratóriumot, a szülészeti emelettel párhuzamosan a műtőt, a belgyógyászattal egy szinten a röntgent és az intenzív osztályt.

A kórházba minden körte-remben hang- és fényjelzős nővérhívót építenek, így a betegek közvetlen kapcsolatot tudnak létesíteni a nővérekkel.

Ülésezett az országgyűlés

(Folytatás az 1. oldalról)

Elnöki Tanácsra azonban ennél több feladat hárul, mert alkotmányunk az Elnöki Tanács hatáskörébe utalja az alkotmányossági felügyeleti jogkört. E jogkörének megfelelően a jövőben, ha a kormány, az igazságügyi szervek, valamint a tömegszervezetek, tömegmozgalmak vezetői tesztületei az alkotmány végrehajtásával összefüggő bejelentést tesznek, az Elnöki Tanács azokat megvizsgálhatja, elbírálgathatja és az alkotmány végrehajtására az állami szerveknél intézkedéseket kezdeményezhet.

A kitüntetések adományozásával kapcsolatban kitért arra, hogy hazánkban a szocialista brigádok, amelyek vállalták, hogy szocialista módon élnek és dolgoznak, milliónál jóval több dolgozót mozgósítanak. Az Elnöki Tanács által elbírált kitüntetői javaslatokban még mindig nem tükröződik megfelelően ez a társadalmi teljesítmény. A kitüntettek között, a tényleges teljesítményt mérve, jóval kisebb számban vannak a termelőmunkában dolgozók.

A termelőmunka kiemelkedő eredményeinek elismerésére az Elnöki Tanács újabb lehetőséget teremtett: a beszámolási időszakban a Munka Vörös Zászló Erdemrendjének adományozását kiterjesztette a kollektívákra és a szocialista brigádokra is.

A statisztikai vizsgálatok legfontosabb tárgya az ember

Bálint József bevezetőben hangsúlyozta, hogy a magyar statisztikai szolgálat az elmúlt csaknem negyedszázad során a szocialista tervgazdálkodásnak, a párt- és állami irányításnak, a társadalmi élet tudományos megismerésének nélkülözhetetlen eszközévé vált.

Jelentős befolyással volt a statisztika fejlődésére gazdaságirányítási rendszerünk korszerűsítése. A korábbi, gyakori mérési feladatok helyébe újszerű és átfogóbb jellegű elemzések kerültek.

Az életszínvonal-vizsgálattal kapcsolatban a KSH elnöke elmondotta: ezek ma- gukban foglalják a személyes jövedelmek, a társadalmi jut- tatások, a fogyasztás és meg- takarítás, az árak, a lakás- helyzet, az iskolai és egész- ségügyi ellátás stb. vizsgálá- tait.

Pontos kimutatásokat adunk az államtól, szövetke- zetektől származó bérekről, jövedelmekről. A személyi jö- vedelmek alakulásának kimu- tatása azonban nem egyszerű, a statisztika eszközével ugyanis nem mutatható ki, hogy a lakosság között milyen jövedelemátmosortosulás megy végbe. Ez nem lebecsü- lendő társadalmi jelenség, ezért más eszközökkel is szükséges tanulmányozni. Nem tekinthetjük tökéletes- nek a magánszektorban foglal- koztatottak teljesítményét és jövedelmét felmérő statisztiká- t.

Szocialista társadalmi rendszerünkben a statisztikai vizsgálódás legfontosabb tár- gya az ember, a társadalmi osztályok, rétegek fejlődése. Elképzelésünk szerint az ilyen jellegű vizsgálatokat a jövő- ben fokozni kell.

Ezért hozzákezdünk társadalomstatisztikai rend- szerünk olyan komplex fej- lesztéséhez, amely — az ok- tatástól az egészségi viszonyok- igit, a jövedelemelosztástól a társadalmi átrétegződésig — összefüggő és rendszerezett képet nyújt a változásokról, tendenciákról.

Statisztikáinknak a tár- sadalomtudományok segítségével a fejlett szocialista társada- lom építésének időszakában, a nagymérvű szerkezeti vál- tozások közepette folyamato- san figyelnie kell a társada- lom osztálytagozódását, a munkások osztály szám- szerű kiterjedését, belső összetéte- it, helyzetét a korábbi időhöz vi- szonyítva és a társadalom többi rétegeihez képest. Fo- lyamatosan vizsgálnunk kell a parasztság és az értelmiség helyzetének változásait is.

A továbbiakban az állam- titkár a statisztikai törvény- javaslatot ismertette, elmon- dotta:

Az Elnöki Tanács titkára ezután részletesen beszélt ar- ról, hogyan bővültek, széle- sedtek, erősödtek nemzetközi kapcsolataink a beszámolási időszakban.

Eredményeinket nem ho- mályosíthatjuk el azoknak az erőlknek a mesterkedéseit, amelyek az enyhülés folyama- tát akarják feltartóztatni; amelyek az emberiséget a bé- kés egymás mellett élés gya- korlati megvalósításának út- járól szeretnék visszafordíta- ni. A chilei nép tragédiája nemcsak tiltakozásra, hanem fokozott éberségre is int ben- nünket. Arra is figyelmeztet, hogy a reakció a fasiszta esz- közöktől sem riad vissza, nem tisztel sem alkotmányt, sem választást, lábbal tiporja az emberi jogokat. Rendületle- nül, elvi alapokon állva foly- tatjuk erőfeszítéseinket a bé- ke, a haladás, a szocializmus érdekében — mondta Csaterki Lajos.

Csaterki Lajos beszámolóját az országgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette. Ezután dr. Korom Mihály igazságügy- miniszter emelkedett szólásra. (Az igazságügyminiszter be- szédét lapunk 3. oldalán kö- zöljük.)

Szűnet következett, majd megkezdődött a statisztikáról szóló törvényjavaslat tárgya- lása. Bálint József államtit- kár, a Központi Statisztikai Hivatal elnöke mondta el be- szédét.

A statisztika iránt szá- mos alapvető követelményt kell támasztani. Ilyen először az adatszolgáltatás valódisá- ga, a statisztikai adatok meg- bízhatósága. Másodszor: az adatközlés és tájékoztatás gyorsasága. Ez a korszerű szervezés mellett nagymérték- ben függ a hírközlő, -feldol- gozó és sokszorosító gépek számától és minőségétől. Har- madszor: az adatgyűjtés és -feldolgozás ne legyen túlsá- gosan költséges. Mindezek megkívánják, hogy a Központi

Ezután az interpellációk megtárgyalására került sor, melyekből a két legfontosab- bat emeljük ki.

Kovács Sándor Győr-Sopron megyei képviselő az ország- gyűlés nyári ülészakán inter- pellált a közlekedés- és posta- ügyi miniszterhez a köz- úti közlekedésben résztvevők jobb forgalmi tájékoztatása tárgyában. Dr. Csanádi György akkor az ülésszaktól hivatalosan távol volt, így vá- laszt írásban adta meg. Egyetértett a képviselőnek azzal a javaslatával, hogy a fontosabb csomópontú utéga- zások előtt az útburkolatra fessék fel a helységek nevét, s az útjavításoknál jobban látható jelzéseket alkalmazza- nak. A választ az országgyű- lés egyhangúlag elfogadta.

Dr. Várkonyi Imre Bács- Kiskun megyei képviselő az 1000 forintot aluli nyugdíjak rendezése tárgyában interpel- lált a munkaügyi miniszter- hez. Karakas László munka- ügyi miniszter válaszában utalt arra, hogy a kormány jelenleg is foglalkozik a leg- kisebb összegű saját jogú és származékos nyugdíjak, jára- dékok és pótlékok felemelé-

Statisztikai Hivatalban, és az azon kívül dolgozó statisztí- kusok nagy szakmai hozzáér- téssel, tudásukat állandóan továbbfejlesztve végezzék munkájukat.

Bálint József a továbbiak- ban kiemelte:

A törvényjavaslat meg- különbözteti a központi álla- mi statisztikát, amelynek fel- adatait a jövőben is a Köz- ponti Statisztikai Hivatal lát- ja el, valamint az igazgatási statisztikát, vagyis a minisz- tériumok, országos hatáskörű szervek és tanácsok statisztí- kai tevékenységét. Ez utóbbi szervek a jövőben saját ha- táskörükben is elrendelhetnek statisztikai adatszűtéseket, amennyiben a központi állami statisztikából a szükséges ada- tok nem ismerhetők meg. A törvényjavaslat értelmében más szerv — például vala- mely társadalmi szerv vagy kutatóintézet — adatszolgál- tatást nem rendelhet el, csak az önkéntesség alapján gyűjt- het adatokat, amikre kötele- felhívni az adatközlők figyel- mét.

Még egy lényeges vonás: amíg az 1952. évi törvény nem tartalmazott intézkedé- seket az adatszolgáltatók vé- delmére, a jelenlegi törvény- javaslat kitér arra, hogy álla- mi szövetkezeti szervek, tár- sadalmi és más szervezetek egyedi statisztikai adatait csak különleges feltételek mellett lehet közzétenni. A magánsze- mélyek körülményeire vonat- kozó adatot pedig kizárólag csak statisztikai célra szabad felhasználni.

Ezután hozzászólások köv- etkeztek.

Bálint József államtitkár a hozzászólásokra adott vála- szában leszögezte: egyetért a vita során elhangzott módosi- tó javaslatokkal, hasznosnak ítéli meg a végrehajtási utasí- tással kapcsolatban elhang- zott módosító indítványokat is.

A szavazás során az ország- gyűlés először a két módosító javaslatot, majd a statisztikai törvényt általánosságban, a módosításokkal együtt egy- hangúlag elfogadta.

Interpellációk

sével, valamint az évenkénti kétszázalékos automatikus emelés rendszerének fejlesz- tésével. A népesedési políti- kát elősegítő szociálpolitikai intézkedések után, tehát 1974- et követően kerülhet sor to- vábbi hathatós lépések meg- tételére.

Az interpelláló képviselő a választ elfogadta. Az ország- gyűlés a miniszter választát egy ellenszavazattal tudomá- sul vette.

Apró Antal bejelentette, hogy napirend szerint az or- szággyűlés külügyi bizottsága előterjeszti nyilatkozatterveze- tét a chilei katonai junta ter- rorjáról. Az elnök Nagy Mik- lós Pest megyei képviselőnek, a külügyi bizottság előadójá- nak adta meg a szót, aki a nyilatkozattervezetet javaslat- ként az országgyűlés elé ter- jesztette.

Az országgyűlés a chilei ka- tonai junta terrorjának elíté- léséről szóló nyilatkozatot egyhangúlag elfogadta.

Ezután Apró Antal bejelen- tette, hogy az országgyűlés be- fejezte munkáját, valamennyi képviselőnek jó munkát kí- vánt, és az ülésszakot bezár- ta.

Új intézkedések, gondoskodás a nős és családi sorkatonákról

Néphadseregünkben mind sokoldalúbban gondoskodnak a nős, családi sorkatonákról. A róluk való gondoskodás lé- nyegében már a bevonulás előtt megkezdődik. A többiek- től eltérően, a behívás előtt három hónappal értesítést kapnak a bevonulás várható időpontjáról, hogy családi problémáikat idejében ren- dezhesék. A behívóparancsot is egy hónappal előbb kézbe- sítik ki számukra azért, hogy ha családjuk segélyre jogosult, azt még a bevonulás előtt kér- hessek. Így a családi segély folyósítását már az esedékes- ség hónapjában megkezdhetik.

A nős, családi sorkötelese- ket elsősorban 100 kilométeres körzetben belüli alakulathoz

hívják be, és olyanokhoz, ahol a népgazdaságban végzett munkájukért pénzjutalmat is kapnak. Havonta egy alkalom- mal — családjuk látogatása érdekében — eltávoztat en- gedélyeznek, és az utazási költséget — a hozzátartozók anyagi helyzetétől függően — megtérítik.

Jelenleg egy másik intézke- dés alapján a kétgyermekes sorkatonákat egyéves szolgálat után leszerelik. A pénzügy- miniszter — más tárcák vezetői- vel kiadott rendeletében — ar- ról is intézkedett, hogy a sor- katonai szolgálatot teljesített dolgozókat a leszerelését köv- ező 2 éven belül előnyben kell részesíteni a lakásépítkezések támogatásakor.

HÍREK

Bajától délre

kiegyengetik a Dunát

A Duna alsó szakaszán nagyszabású, s több évig tar- tó folyamatszabályozásba kezd- tek a vízügyi igazgatóságok. A jég szabad levonulását előé- gitendő, Bajától délre, mint- egy 47 kilométer hosszú Du- na-szakaszon 12 kanyart kell megszüntetni.

A negyedik ötéves tervidő- szak végén „kiegyenesítik” a dunaföldvári, a paksi, a sáros- parti, a sirinai és a báti ka- nyarokat. A sok helyütt 500 — 600 méterre kiszélesedő Duna-szakaszokat 400 méte- resre kell szűkíteni ahhoz, hogy a biztonságos hajózáshoz, teherszállításhoz a keskenyebb mederben magasabb legyen a vízállás.

Kossuth-arc képek címmel kiállítást nyílik meg a ceglédi Kossuth Múzeumban.

AZ ORSZÁGOS Nótanács az Igazságügyi Minisztérium fel- kérvésére társadalmi aktivisták részvételével a Nótanács szék- házában megvitatta a család- jogi törvény módosításának főbb társadalmi kérdéseit.

Peru 39 kórházában szerelik fel azokat az egészségügyi be- rendezéseket, amelyeket egy hárommillió dolláros hitel- egyezmény keretében a ma- gyar Medicor Művek szállított, közölte Fernando Miro Quesa da Bahamonde tábornok, pe- rui közegészségügy-miniszter.

FENNÁLLÁSÁNAK ne- gyedszázados évfordulóját ün- nepelte a nagyszénási Lenin Tsz. Az ünnepség szónoka dr. Soós Gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter el- só helyettese volt.

KÉT hónapja hanyódtott a Csentes-óceánon egy felborult kishajón két férfi, akik fedél- zetére vett egy brit romboló, jelentik San Franciscóból. A teljesen legyengült hajótörök- tek elmondották, hogy a kali- forniai Marina del Reyből in- dultak el hármasban — egy- küik feleségével —, s 10 méter hosszú hajójuk felborult. Rá- dión jelezték szerencsétlensé- güket az amerikai parti őr- ségnek, a mentőosztagok azon- ban nem akadtak rájuk. A ve- lük levő asszony, nem bírva a szenvedéseket, meghalt. A két férfi a sodródó hullámok el- len védekezve a felborult ha- jóhoz kötötte magát.

ÖREGEK napközi otthona nyílt Dombóvárott. Az Arany János téren nemrég létreho- zott szociális otthon melletti épületet alakították át erre a célra.

Visszatért nehéz sarkvidé- ki úttjáról Leningrádba a Zu- bov nevű szovjet kutatóhajó. Expedíciója során segítségét nyújtott az OB szovjet kuta- tóhajónak, amely három hó- napig vesztelt az Antark- tisz jégfalai közé szorítva.

A BALATON „madár-ide- genforgalma” megnőtt az el- múlt napokban. A legforgal- masabb a Kis-Balatonhoz kö- zeli Keszthelyi-öböl, amelyet százas csoportokban leptek el a különféle vadliba- és kacsa- fajták. Megérkeztek a tundrák vidékéről a kontyos récék is.

A Róma—Tokió repülőjárt — amely Szibérián keresztül vezet — október 31-én nyílik meg. Az Aeroflot menetrend szerint közlekedő járatai he- tente egy alkalommal repül- nek a transzszibériai vonalon. A járatot november 2-tól in- dító „Alitalia” olasz repülő- társaság gépei ugyancsak ilyen időközökben teszik meg ezt az utat, s ezen a vonalon halad- nak majd a japán Jal légi- társaság gépei is.

HÍRADÓ

SAJTOSZEMLE

Kiadja: Igazságügyi Minisztérium Bv. Országos Parancsnoksága Budapest V., Steindl utca 8. Szerkesztő: a szerkesztő bizottság Szikra László